

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, VASÁRNAP, 1924 június 8.

156. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Jőjj el Szentlélek Uristen

Már csak imádkozunk. Karácsonykor az igazság megszületéséért, husvétkor a keresztrefeszített igazság feltámadásáért, pünkösdkor a Szentlélek eljövételéért.

Jőjj el Szentlélek Uristen. Szálljanak ránk tüzes nyelveid, hogy mi, akik apostolai vagyunk magyarságunknak s új életünk békéjének, elmenven tanítani tudjunk minden népeket. Hogy legyen miénk az ékesen szólás, legyen miénk a tollnak hatalma: ha magyar ügyért küzdünk, ha békéért harcolunk, legyen küzdelmünkön áldásod s isteni hatalmad koronázza sikerrel apostolkodásunkat.

Nekünk nincs szükségünk sem fegyverek hatalmára, sem hatalmasok oltalmára. Nincs szükségünk sem aranyakra, sem hódolóknak sokaságára. Nincs szükségünk harci kosokra, amikkel várakat lehet megvívni, égő szurokra, amivel támadókat lehet visszariasztani. Ne legyen istenkáromlás a szó, de szeretetre sincs szükségünk. Csak a Szentlélek eljövételét várjuk, hogy oldja meg nyelvünket s igazaink hirdetőivé tartsa föl bennünket. Mert nekünk csak arra van szükségünk, hogy meghallgassák igazainkat s megismerjék hűségünket.

Karácsonykor megszületett, husvétkor feltámadt az igazságunk, s mit ér, ha még nem jött el a Szentlélek? Nem tudjuk még az apostolok nyelvén beszélni, hanem az apostolok hitében. Mit ér az, ha szívünk nem hordozzuk, ha lelki életünk nem zárjuk, amikor felvesszük a Mont-Blanc-i betűvel az egek kárpitjára, hogy mindenki olvassa s a nap sugarai beárnyékolják vele a világ tereit. Bele kellene üvöltönni a viharba, belesuttogni a játékos szellőbe, minden tűz ezt égesse, minden füstöl — mint parányi felkiáltójelek — erre figyelmeztessen.

Békében akarunk élni új hazánkban. Engedelmes alattvalók, de teljes jogú állampolgárok akarunk lenni. Azt akarjuk, hogy ne legyőzötték módjára bánjanak velünk, ne rabszolgasors várjon ránk: szabad ország szabad polgárai legyünk. Hűséggel, odaadással, engedelmezzünk, az egyenlő terhek loyális viselésével teljesítsük alattvalói kötelességeinket, de nemcsak terheket hordozó alattvalók, hanem jogokat gyakorló állampolgárok is akarunk lenni. Ha megadtuk az istennek, ami az istené s a császárnak, ami a császáré, ha eléget tettünk az égi és földi hata-

lom parancsainak, lehessünk a magunkéi is, lehessünk apolói anyanyelvünknek, munkásai és támogatói kulturánknak s a magyar nyelvünknek s a magyar kultúra nemzetközi értékeit úgy adhassuk át utódainknak, mint ahogy azt a mi apáinktól kaptuk örökül. Ezen a földön ne csak élni és halni kelljen, hanem lehessen dolgozni is, ennek a kincs-földnek legyünk osztályosai mi is, ne csak a robot legyen a miénk, de arathassunk és szüretelthessünk is rajta bort, buzát és békességet.

A magyarságnak ez a programja, ez az imádsága, ez küzdelmeinek célja s ez a Híszkegye. Jogot, földet és kulturát akar az alattvalói terhek hűséges vállalásáért és engedelmes teljesítéséért. Elgondolható-e, hogy ezt a nemes ajánkozását visszautasítsák, hogy őszinte fogadkozásait szégyenben marasztalják s munkavállalását ne fogadják szívesen. Amikor minden dolgozó karra s minden építő gondolatra szükség van, kirekeszthetik-e a nemzeti munkából a magyarság értékes részvételét? Van-e olyan botor gazda, aki a legelőtöbb dologidőben isten hírével elbocsátja a munkára hűséges és hozzáértő jelentkezőket.

Nem akarunk mást, csak békésen viselni a terheket s igazságosan osztozkodni a jogokban. Ehhez pedig nem kell se földindulás, se égszakadás, ehhez nem kellene segítő fegyverek, se védő hatalmak, ehhez csak a Szentlélek segítsége kell, hogy megismerjenek és megértsenek. A törvény szigorát akarjuk, a törvény egyenlően mérje ki a jogokat s egyenlően szabja meg a kötelességeket: a törvénynek egyenlőséget megállapító szigorát ne hamisíthassa meg emberi türelmetlenség több teherre és kevesebb jogra.

Ezért küzdünk mi: az állampolgári egyenlőségért, a jogrend helyreállításáért, az alkotmány végrehajtásáért, a szabadságjogok sérthetlenségeért, mi kell más ahhoz, hogy az alkotmányos küzdelem az alkotmány oltalma alá helyeztessék, mint az, hogy megismerjük céljainkat, törekvéseinket, megismerjék a küzdelem eszközeit s végre megismerjenek bennünket is. Végére is hatodik éve már, hogy ebben a hazában élünk. A megalakulás pillanatától kezdve lakosai, alattvalói és polgárai vagyunk az SHS. királyságnak. Nincsenek ős-lakók és indigénák, nincsenek győzők és legyőzöttek, nincsenek hűbéresek,

állampolgárok vannak csak s mi is állampolgárok vagyunk.

Az nem lehet, hogy örökké csak a pusztába kiáltó szó legyen a szavunk, mely hűségünket bizonyítja, jogunkat követeli és az állampolgári terheket vállalja. Az nem lehet, hogy akiket testvérekül rendelt a történelem végzése, emberi hatalom, sors, fátum, azok értetlenül hallgassák szavainkat s ne értsék meg kitárt két karunk

beszédét. Ha hatodfélév cselekedete, bizonyága, írása, szava és igazolása kevés volt, akkor kevés az emberi erő. Akkor rajtunk csak a Szentlélek csodás hatalma segíthet.

Gyönyörű Pünkösd, áldott júniusi nap, sugározd ránk a Szentlélek hatalmát, oldd meg nyelvünket, a világ némáinak nyelvét s kormányozd be szavainkat a szívekbe és az értelmekbe.

Radics megnehezíti az ellenzéki blokk helyzetét

Betiltották a horvát pártok zagrebi tiltakozó nagygyűlését A király vasárnap kihallgatáson fogadja Korosecet

Beogradból jelentik: A politikai élet, amely Beogradban teljesen elcsendesedett, a vidéki centrumokban rendkívül felélénkült. A pártok, egy kormányzó koalíció, mint az ellenzék — a választókerületekben nagy agitációt fejtenek ki és sorra tartják népgyűléseiket a vidéki városokban. A legagilisebb működést a demokraták és a szlovének folytatják, akik egymásután hat nagyobb gyűlést tartanak a közeljövőben.

Az ellenzéki pártok helyzetét megnehezíti Radics moszkvai utazása. A horvát parasztvezér, aki már több ízben kellemetlen helyzet elé állította az ellenzékét, a moszkvai uttal is kínos szituációt teremtett a Radics-párttal együttműködő ellenzéki pártok számára. Az ellenzék kezdetben cáfolta Radics moszkvai utját. Ma már a cáfolat sem használ, mert bécsi hírek megerősítették a parasztvezér Moszkvába való utazását és a kormánynak is hivatalosan tudomása van már róla. Radics — az újabb hírek szerint — a bécsi orosz követségen kapott utlevelet és Berlinen keresztül utazott Oroszországba. A parasztvezér szokatlan lépését különösen a klerikálisok rosszalják.

Radics utját a kormánysajtó minden erővel igyekszik kihasználni. Különösen Pribicevicseknek jött kapóra, akik ebből tökéletlenül kovácsolnak Davidovicsek ellen.

A trbovljei események továbbra is élénken foglalkoztatják a politikai pártokat. Mig Wilder belügyi államtitkár, aki Trbovljében személyesen vezette a vizsgálatot, s egy Zagrebban tett nyilatkozatával a kommunistákat okolja a vérfürdőért, addig az ellenzéki blokk, de különösen a klerikálisok és a Radics párt az Orjunát teszik felelőssé.

Korosec a királynál
Az ellenzéki blokk nagy reményeket fűz Korosec királyi kihall-

gatásához, amely állítólag vasárnap fog megtörténni Bledben. Korosec már megérkezett Ljubljanába és érintkezésbe lépett a pártja főbizottságával. Utközben kiszállt Zagrebba, ahol konferenciát tartott a Radics párt vezetésével. Korosec Ljubljanában a klerikális párt nagygyűlésének előkészítését is megbeszélte párthiveivel. A nagygyűlésen Kressmár és Kulovec képviselők be fognak számolni Trbovljében folytatott magánnyomozásokról.

Radicsék és a kommunisták

Politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy a Radicspárt pünkösd hétfőjén Zagrebba a kommunistákkal együtt tiltakozó gyűlést akar tartani a trbovljei eseményekért. A gyűlést a horvát köztársasági parasztpárt, a Zajednica, a horvát munkáspárt, a független munkás párt és a neutrális munkásszervezetek hívták össze. A gyűlést összefüggésbe hozzák Radics moszkvai utjával. Hír szerint ugyanis a horvát parasztpárt vezére az együttműködésnek ezzel a demonstrációjával akarja utjának célját előmozdítani.

Éjjel érkezett zagrebi jelentés szerint a rendőrség a hétfőre hirdetett demonstrációs nagygyűlést megtagadását nem engedélyezte. Zagrebba a betiltás miatt nagy az izgalom.

A belügyminiszter visszatért Beogradba

Srskics belügyminiszter szombaton visszaérkezett Blédből, ahol audiencián volt a királynál. A belügyminiszter szombat délelőtt meglátogatta Pasicsot és referált neki királyi kihallgatásáról és a trbovljei vizsgálat eredményéről. Ezután Srskics belügyminiszter Pribicevicset látogatta meg a közoktatásügyi minisztériumban. Pasics a szombati napon Miletics Krszta és Janjics miniszterekkel konferált hosszasan.

Az árviz megdrágította a vasuti tarifát

Meg kell fizetni a kerülő utat

A bácskai árvíz katasztrófa sok ezer embert, akiknek földje, otthona víz alá került, súlyosan megkárosított, a vasuti bürokrácia folytán pedig most közvetve azok is kárt szenvednek, akik távol esnek az árviztől.

Három hét óta szünetel a vasuti forgalom Bogoevön át, mert az árvíz előntötte és elmosta a fővonal vasuti töltését. A sinek, amelyek Bácskát Horvátországgal, Boszniával és az ország nyugati részével közvetlenül összekötik, *Szontánál a vízbe futnak*, úgy, hogy helyett Indián át, nagy kerülővel kell a forgalmat lebonyolítani. Az áruszállítás, személyszállítás Noviszadon és Indián át történik, ami a kerülő ut és a vonal túlhalmozása miatt nagy idővesztést jelent. Emellett pedig a vasut az Indián át való szállításhoz felszámítja a hosszabb utért járó magasabb díjtételt. Emiatt a Bácskából Boszniába, Horvátországba, Szlovéniába szállított gabona fuvardíja 5—600 dinárral többre kerül vagononként, mint az árvíz előtt. Ugyanígy megdrágult emiatt a Szubotica vidékéről és a Felsőbácskából exportált tojás, hus, élőállatszállítmányok szállítási díja, valamint azoknak a faküldeményeknek és egyéb árukak a fuvardíja, amelyek az említett ország-részekből Szuboticára érkeznek. Az utasoknak, akik Vinkovcin át utaznak, szintén felszámítják a hosszabb ut díját.

Természetes, hogy ez a méltánytalan fuvardíj-számítás lehetetlenné teszi a felsőbácskai termények értékesítését, azokban az országrészekben, ahova az árut Vinkovcin át kell szállítani és megdrágítja a kerülő uton ide érkező cikkeket is, aminek súlyát újból a fogyasztók érzik. Igaz, hogy csak átmeneti időről van szó, de még nem lehet tudni, hogy hány hónapig fog tartani, amíg a tönkrement vasutvonalat helyredlítették, az ideig pedig tartani

A bus férfi panaszai

(Kosztolányi Dezső verseskönyve)

Ha regény lenne, úgy is be lehetne jelenteni a magyar irodalomnak ezt az eseményét: hogy megjelent *A szegény kis gyermek panaszai* második kötete, kiadták Kosztolányi Dezső új könyvét: *A bus férfi panaszait*. Mert ez a két kötet, igazán ikertestvér: majdnem egy hasonlóan egymáshoz, mint az egyik kéz a másikhoz. Csodálatos, de igaz, hogy *A bus férfi panaszai*-t, a könyvgyűjtő és könyvbarát embereknek egybe kell majd kötni *A szegény kis gyermek panaszai*-val. Együtt, egymás mellett van a helyük, érezzük, a kis gyermek és a bus férfi lamentációjának, ezeknek a verseknek, amelyeket csupán születési dátum választ el, Kosztolányi Dezső élete, ami a gyermekkorból lassan behallagott a harmincon túli esztendőkhöz. A régi versek és az új versek ugyanazt a márkát viselik: bánat, megdöbbenés ugyanaz bennük, talán kesit ékezebb, érettebb — a szó is, a szín is, a gesztus is, a fáradtság is a régi: azé a költőé, akit már ismerünk, azé a sok betegséggel, istenáldotta bajjal megvert emberé, aki egyszer jó régen *A szegény kis gyermek panaszai*-t írta meg mindenki nagy öröme.

Kosztolányi Dezső egy centimétert sem mozdult el helyéről (pedig de sok erezték szakadt meg azóta) és az ebben az új kötetben is, aki volt. Tíz egynéhány év van a két verseskönyv között, de még a legéberebb szemmel sem lehet észrevenni, hogy a magyar irodalom *Ady* mellett e legnagyobb költőtehete, szemernyi is megváltozott volna. Még mindig a legizigibb magyar *dekadens* — impresszionista — a legin-

dividualisabb esztetikával, akinél minden élmény: a világ, az emberek, az események, a külső borzalmak, az egész élet. A bus férfi, aki mint kifortott művész tört utat magának diákkorában, ma is oly földöntúli szomorúsággal és szerelemmel írja verseit, mint ahogy csak *Verlaine* tudott beszélgetni az Istennel.

...Halálba hívó délután. Alélt
Kéblén pihenteti a néma délt.

Megállni, menni, mondd, mi célja van
Nézz jobbra, balra, minden céltalan....

A régi irissóság hiányzik ugyan belőle, a régi fiatalság, a haja deresedik, a szemé fáradt már, a keze azonban biztosabb és a művészete bravurozabb. *Kosztolányi* a forma-kezelését olyan tökéletességre vitte, hogy ma nincs — még Babicsot is beleszámítva — magyar író, aki vetekedhetnék vele. A magyar nyelv neki engedelmessékedik legjobban, ő bánik vele a legvirtuózabban. Új kötetében szinte muzsikál, minden verse, hogy dalolni kellene őket, énekelni valamennyi. És ez a brilliáns képesség megvédi őt az ellen a támadás ellen — amit mostanában sürűn elkövetnek, különösen a fiatalok — hogy szobaköltő. Aki így tud, ilyen művészettel mozogni a kötött formák bilincseiben, az költő, akárhogy vesszük, költő mindenki előtt. Nagy költő. Ragyogó. A miénk akkor is, ha az a sápadt, mély szentimentalizmus *clair-obscur*-ja ad is tónust verseinek, ha a tömegszenevedélyek, a harcok nem is visszhangzanak ki soráiból. *Kosztolányinak* szabad a művészet játékos kedvével élni, joga van, mert szípen és utólrhetetlenül tudja, a prerafaeliták finom gondosságával megszólaltatni a

fog ez a rendkívüli állapot, amely minden kereskedői kalkulációt felborít.

A szubotical kereskedők — és a fogyasztók körében is nagy elégedetlenség nyilvánul meg a vasut méltánytalansága miatt és azt kívánják, hogy a Szubotica—Vinkovci közt történő szállításhoz a vasut vismajorra való tekintettel, méltányossághól továbbra is a közvetlen díjtételt számítssa úgy a személy- mint az áruszállításhoz. Mint értesülünk, a szubotical kereskedők akciót indítanak és kérni fogják, hogy a vasut vegye figyelembe a méltányosságot szemponatait és a fogyasztók, valamint az északbácskai termelők érdekében a közvetlen fuvar számítsa Vinkovci felé.

Rövidzárlat okozta a keményítőgyári tüzet

Kevés tűzoltó — hiányos felszerelés

A péntek éjszakai hatalmas tűzvész, amely a Kopp-féle keményítőgyár kétemeletes főépületét teljesen elhamvasztotta, csak szombaton délelőt sikerült teljesen lokalizálni. A tűzvizsgáló-bizottság szombaton délután szállt ki a helyszínre, annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet. A vizsgálat kiderítette, az épület, amely kilenc óra előtt néhány perccel borult lángba, rövidzárlat következtében gyulladt ki a szárítókamrában, ahol rohamosan terjedhetett, mert a kamra száraz faszerkezete könnyű tápot szolgáltatott.

Az éjszakai órákban a tűzoltóság sikerült a tüzet egy helyre szorítani, azon a részen állott azonban az első emeleten egy hatalmas víztartály, amely lezuhant és magával rántotta az épület egyik főfalának nagy részét. A falbeomlás, amely a hajnali órákban még egyszer megisméltődött, nagy mértékben gátolta a tűzoltók lokalizáló munkáját, amennyiben elzárta az utat az épület lángokban álló belsejétől. Hajnali három órákor a közvetlen veszély mégis elmúlt és így az oltáshoz kirendelt katonaságra már nem volt szükség. Csupán egy szakasz rendőr maradt ott, Blázics György városi detektívönök vezetésével. Az ő körültekintésének köszönhető, hogy a tűz nem terjedt át a szomszédos, szénával tele tömött épületek, amelynek tövében már egy feljáró tüzet fogott. Felszólítására az egyik tűzoltó önfeláldozóan az égő padlásfeljáróra ugrott és felülről losolva a már lángokban álló falépcsőket, sikerült a tűz továbbterjedését meggátolni. Ha ez az épület is tüzet

magát szomorúságát. Minden mozdulata: tudatos és minden szó, amit leír, a helyen van. Nem lehet ellentánni neki; nagy szuggesztív erő van verseiben, annak a művésznak az ereje, aki tudja, hogy mit csinál. A belső élmény csak anyag neki, nyers massa, amiből ki kell ötvözni a verset. *Rodin* nem dolgozott lelkiismeretesebben, mint ő. Az új kötetében *A bus férfi panaszai*-ban, van néhány vers, amit *Goethe* se írt volna még jobban.

A tűz lokalizálásával kapcsolatban fel kell jegyezni, hogy a tűzoltóság emberfeletti munkát végzett, az oltást azonban nagyon gátolta a tűzoltóság hiányos felszerelése, azonkívül a nagy vízhiány is. Ha elegendő víz állt volna rendelkezésre, órákkal hamarabb sikerült volna a tüzet eloltani. A másik nagy hiba, amely a mostani tüzest alkalomával beigazolódott az, hogy Szuboticának kevés a tűzoltója.

Péntek este a tűzoltó-laktányában mindössze egy ember maradt. Abban az esetben, ha időközben máshonnan is tüzet jeleztek volna, a gyárégtől kellett volna elvonni embereket, ámbar ott is minden emberre nagy szükség volt.

A városi tanács bizonyára okulni fog a pénteki tüzesten és a jövőben nagyobb gondot fog fordítani a tűzoltóság fejlesztésére.

A péntek esti tűz kárvalloittai Kopp Sámuel és fiai: Kopp Marcel és Zsigmond az egész Szubotica ösztinte részvételének központjában állanak. Egy élet szorgos munkájának eredményét és a jövő reményességét pusztította el a tűzveszedelem. A gyárépület és berendezés mindössze egy millió dinárra volt biztosítva, a kár pedig meghaladja ennek háromszorosát is, mert kérdéses, hogy a gyári berendezést újból meg lehet-e szerezni.

A Kopp S. és Fiai r.-t. csak néhány év előtt építette fel és rendezte be

»...Én.
Hazug a rim, nem leszek sóha
Vén.
Éttem
Virágot, mézet, lángokat
Szerettem.
Usztam.
Az elmuló folyón örök barázdát
Huztam....«

Az élet Kosztolányinak, csoda, bánat, sírás, öröm együtt, miket megadón kell viselni, legalább úgy hiszi. Nincs is semmi lázadó szándék benne, inkább lemondó, fáradt gesztusai vannak csak, ilyenek:

»...Érzem a távol ködét
A fák zügnak: harmincöt év....«

A boldogtalanságot élvezi, mint valamikori öreg kolostorok papjai. Mint az alkoholista a bort. A szomorúság költője: panaszok, sir, ámul és sóhajt — és nagyon szereti a virágot, úgy véresen is, ahogy megbukfencezett már néhányszor az utolsó esztendők förtelmében.

...Mi elveszünk mind. És is cihelődom
És csomagolom csöndesen a ládám....
A bus férfi panaszai-t Budapesten adta ki a Génius.
(x)

gyárát, amely az országnak lemodernőbbül berendezett keményítőgyára volt.

Megemlítjük, hogy néhány hónappal ezelőtt egy másik nagy keményítőgyár is létezett, Pancsevó mellett Torontál-almáson.

Megkezdődött

az állatorvosok kongresszusa Megnyitó ülés Palicson

A jugoszlávial állatorvosok kongresszusa, amelyen száz kiküldött jelent meg, szombaton délelőt fél-tizkor kezdődött meg Palicson, a Vigadó nagytermében. Az ülést dr. *Mladenovics* Ljubomir elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót *Tabakovics* Nikola alpolgármesternek, aki Szubotica város nevében mondott üdvözlő beszédet. A katonaság részéről *Tomics* divízióparancsnok-helyettes üdvözölte a kongresszus résztvevőit.

Az üdvözlőbeszéd elhangzása után felolvasták az egyesület múlt évi működéséről szóló jelentést. A kongresszus felhatalmazta az egyesület vezetését, hogy kérje a zagrebi állatorvosi főiskolának a zagrebi egyetemhez való csatolását. Délután a kongresszus résztvevői meglátogatták a *Patria* szérumgyárat, majd ismét visszamentek Palicsra, ahol a város bankettet adott tiszteletükre.

Az ülést vasárnap délelőt Szubotican folytatják a városháza közgyűlési termében. Délután a Hartmann és Connen cég telepét fogják meglátogatni a vendégek, este pedig az állatorvosok egyesülete rendez bankettet a *Barány* éttermében.

Kárpótolják az egyházakat az elvett iskolaépületekért

A djakovói püspök interjenciója

A felekezeti iskolák államosításakor az iskolaépületek minden kárpótlás nélkül az állam birtokába mentek át. A legtöbb felekezeti iskola épülete nem csupán iskolai feladatokra szolgált, hanem ebben volt tanítói és kántorlakás is. Ezeket az épületeket az egyházak rendezték magánvagyonukból, vagy közpénzből építették. A kárpótlás szempontból ezekben az esetekben, hogy az állami másvallású tanítói lakások, kántori teendőket állami kántort kellett alkalmi lakások nem volt lakása a volt iskolaépületekben.

Az összes felekezetek s *Budanovics* bácskai, *Rodics* bánati apostoli adminisztrátor is többször közbenjártak Beogradban, hogy ezen a helyzeten segítsenek. A közbenjárásnak azonban nem volt eredménye.

Ugy látszik, *Aksamovics* djakovói püspök, akinek egyházi fenntartású a baranyai római katolikus hívek tartoznak, több szerencsével interjenciát, mert *Janjics* vallásügyi miniszter ígéretet tett neki, hogy az egyházakat kárpótolni fogják az elvett iskolaépületekért.

A kártalanítás Baranyát azért érdeklíti különösen, mert ott jóformán csak felekezeti iskolák voltak. A kártalanítás megszabásánál az irányadó szempont állítólag az lesz, hogy az iskolaépületek adakozásból, vagy egyházi alapokból építették-e. Ha a baranyai katolikusok megkapják a kártérítést, joggal számítanak arra a reformátusok is, s bizonyára fellépnek jogos igényekkel a Vajdaság többi részén lévő egyházak is, amelyekből szintén elvették iskolaépületeiket.

Weltner Jakab képviselőjelölt

A szociáldemokraták Vácon jelölik a hazatért emigránst

Budapestről jelentik: *Kraker* Károly, a váci kerület egységespárti képviselője Vácon polgármesterré történt megválasztása miatt lemondott mandátumáról, amelyért most nagy versengés indult meg a pártok körében. Nagy feltűnést keltett ezzel kapcsolatban a szociáldemokrata pártnak az az elhatározása, hogy a váci kerületben *Weltner Jakabot* fogja jelölni, aki csak néhány nappal ezelőtt tért vissza Bécsből, ahol a kommunista óta mint emigráns tartózkodott. A szociáldemokratáknak ezzel a jelöléssel az a céljuk, hogy *Weltner* megválasztása esetén — amit bizonyosra vesznek — igazolják azt, hogy a magyar közvélemény már rehabilitálta azokat, akik a jogrend megszüntése óta politikai nézetük miatt kénytelenek voltak Magyarországot elhagyni.

Az egységespárt a kormányának egyik tagját fogja a váci kerületben jelölni.

A német nyelv a pancsevői városházán

A közgyűlésen és a bizottságokban németül is lehet beszélni

Elvi szempontból nagyjelentőségű határozatot hozott Pancsevő városi tanácsa legutóbbi ülésén, amelyen a városi tanács német tagjainak kinyilvánította, hogy a városi közgyűlésen és a bizottságokban a német nyelvet is lehet használni.

A városi tanács még mult évi határozatánál is tovább ment, és a városi tanácsban a német nyelv használatát megengedte. A városi tanács elnöke, *Weltner Jakab*, az ülés kezdetén kijelentette, hogy a városi tanácsban a német nyelv használatára az előző határozatban engedélyt adott. A városi tanács elnöke, *Weltner Jakab*, az ülés kezdetén kijelentette, hogy a városi tanácsban a német nyelv használatára az előző határozatban engedélyt adott.

A városi tanács elnöke, *Weltner Jakab*, az ülés kezdetén kijelentette, hogy a városi tanácsban a német nyelv használatára az előző határozatban engedélyt adott.

A városi tanács elnöke, *Weltner Jakab*, az ülés kezdetén kijelentette, hogy a városi tanácsban a német nyelv használatára az előző határozatban engedélyt adott.

3. **Rendeléseket, hirdetményeket, melyek a polgárságot érdeklik, az államnyelven kívül németül is közölni kell, és a dobozásnál is használni a német nyelvet.**

4. A városi tanács üléséről felvett jegyzőkönyveket, ha ehhez elég németül tudó városi tisztviselő áll rendelkezésre, német nyelven is fel kell venni, azonban a német jegyzőkönyvet csak fordításnak tekintik és az államnyelvi szöveg tekintendő hivatalos jegyzőkönyvnek.

A kiszélesített tanács ezt a javaslatot elfogadta és miután a törvényes határidőn belül a határozat ellen senki sem felebbezett, az már jogerőre is emelkedett.

Az S. H. S. királyság fennállása óta ez az első eset, hogy a közigazgatásbiztosítók a nemzeti kisebbség nyelvhasználatát, abból a célból, hogy megkönnyítsék a polgárságnak a hatóságokkal való együttműködését és lehetővé tegyék a nemzetiségek számára az alkotó munkában való közreműködést. Bi-

zonyos, hogy a pancsevői határozat nemcsak hogy nem csökkent, de növelni fogja az állam tekintélyét, megelégedést kelt a nemzetiségek körében és módot nyújt a hatóságoknak, hogy meggyőződjenek arról, hogy a nemzetiségi nyelv használata semmi tekintetben sem sérti az állam érdekeit. Szubotica és más

Elkerülhetetlen Millerand lemondása

E hétre várják az új elnökválasztást — Cáfolják az államcsinyről elterjedt híreket

Azok a hírek, amelyeket a *Giornale d'Italia* Spanyolországban keresztül érkezett jelentése *Millerand* és *Foch* tábornok államcsinyéről közölt, nem bizonyultak valószínűnek és mára megállapítható, hogy bár *Millerand* és a baloldali közt egyre élesebbé válik a viszony, a francia köztársaság elnöke nem tér le a parlamentáris utjáról, sőt a jobboldali párisi lapok szombati számaikban a baloldali vádolják azaz, hogy államcsinyt akar elkövetni.

Párisi jelentések szerint egyelőre szó sincs a helyzet tisztázásáról, azonban megállapítható, hogy *Millerand* már nem olyan harcias, mint a válság első napjaiban volt. A baloldali lapok megállapítják, hogy a köztársaság elnöke nem hitte, hogy politikai harátai ennyire cserbenhagyják és a sok kosár, amit eddig kapott, kezdi kedvét szegni. Az »Oeuvre«, megjósolja, hogy a legközelebbi napokban számítani lehet arra, hogy *Versailles*-ben összeül a nemzetgyűlés és megválasztja a köztársaság új elnökét. A mód *Millerand* menesztésére az az indítvány lesz, amelyet a baloldali blokk már kidolgozott és a szocialisták támogatnak. A baloldali blokk ugyan

vajdasági városok közgyűlésén is megtűrik ugyan a magyar nyelvet, de a magyar nyelv használatának jogosságáról nincs közgyűlési határozat, s arról sehol nincs érvényes és jogos határozat, hogy a közgyűlési jegyzőkönyvek a nemzetiségi kisebbség nyelvén is megszerkesztendők.

is indítványt nyújt be a felhatalmazási pénzügyi törvény 213. szakaszának megszüntetésére s így kihúzzák a talajt a *Poincaré*-kormány lábai alól, amely mint az ügyek ideiglenes vezetője ebben az esetben állami kiadásokra semmi pénzt sem folyósíthat és megszűnik kormány lenni. Ez esetben nem marad *Millerand* számára más választás, mint lemondani a köztársasági elnökségről.

A baloldali kartel pártjai szombaton délelőtt tíz órakor a kamara épületében külön-külön pártgyűlést tartottak s megbeszélték, hogy milyen taktikát kövessenek a kamara legközelebbi ülésén.

Steg nem vállalja a kormányalakítást

Herriot visszautasító válasza után *Millerand* a jobboldali politikusok közt keresi az alkalmas személyt a kormányalakításra. E tekintetben elsősorban *Steg* algiri főkormányzóval akart érintkezésbe lépni, aki azonban nem vállalta a megbízást. Ha a kormány a kamara legközelebbi üléséig nem alakulna meg, akkor az elnöki üzenetet *Poincaré* fogja felolvasni, akinek kormánya az új kabinet megalakulásáig tovább vezeti az ügyeket.

Albán felkelők a jugoszláv határon

Tirana sorsáról még nincs biztos hír — Minden vonalon győznek a felkelők

Beogradból telentik: A legújabb jelentések szerint az albániai forradalom a felkelők teljes győzelmével rövidesen befejeződik. A szombaton érkezett táviratok szerint Tirana szombaton reggel még tartotta magát, azonban a város sorsa már meg van pecsételve. Az albániai forradalom úgy Beogradban, mint Athénben nagy izgalmat okoz, annál is inkább, mert meg vannak arról győződve, hogy a felkelők vezérei olasz befolyás alatt állanak. Beogradban különösen az keltett nagy nyugtalanságot, hogy a határon albán bandák tartózkodnak, amelyek már több ízben jugoszláv területre is átléptek és *Metahia* és *Koszovo* közbiztonságát veszélyeztetik. Az Olaszországból Albániába hazatért *Pristina* Hasszán bég, *Hirsin* Cur és *Srfan* Ohri bég felkelő vezéreknek az a céljuk, hogy jugoszláv területeiről toborozzanak embereket, *Redzsap* *Sajfa* felkelővezér számára. Egy valónai távirat szerint *San Notti* Albánia első volt külügyminisztere, olaszbarát politikus *Valo* nába érkezett, hogy propagandát folytasson a felkelők javára.

Elmenekült az albán régens

Athénből jelentik: *Rafij Tokani* albán régens két képviselő kíséretében szombaton torpedó naszádon az olaszországi *Bariba* menekült.

A kormánycsapatok kudarca

Tiranából jelentik: A felkelők előnyomulás közben elfoglalták a

Ljes—*Medova*-i országutat és ezzel *Medova* felé elzárták a közlekedést. A kormánycsapatok *Mata* falunál elkeseredetten védekeztek, azonban eredménytelenül. Minden órában várható a falu eleste, aminek az a következménye, hogy a felkelők bevonulhatnak *Tiranába* és *Krójába*. A kormánycsapatok mindkét város kiürítésére megtették az előkészületeket.

Északalbániában, amely már csaknem teljesen a felkelők kezében van, némiképp helyreállt a rend. *Skutariban* teljes nyugalom van, a falvakban azonban anarchia uralkodik.

A kormánycsapatok kudarca főleg annak tulajdonítható, hogy az albán kormány nem készült fel idejében a felkelés leverésére. A forradalom kitörésekor mindössze három ezred fölött rendelkezett, azonban ezek is már az első nap átpártoltak a felkelőkhöz. A kormány csupán a csendőrségre számíthatott, amelynek azonban hiányos volt a felszerelése.

A budapesti olasz követ nyilatkozata

Budapestről jelentik: *Dazini de Monza* gróf budapesti olasz követ nyilatkozott az albán kérdésről. Kijelentette, hogy tulozottak azok a hírek, amelyek Olaszországnak intervenció szándékot tulajdonítanak az albán kérdésben. Ami olasz hadihajóknak az albán vizeken való megjelenését illeti, ezek a torpedónaszádok csak

azért mentek *Durazzo* elé, hogy biztosítsák és fentartsák a távirati összeköttetést, ha drótnélküli távirók útján is Olaszországgal. Semmiféle összefüggés nem lehet a beogradi követ távozása és a politikai események között. Hivatalos értesítés szerint *Bodrero* követ a kereskedelmi és gazdasági tárgyalások ügyében utazott Rómába. Kijelentette végül, hogy csak a tulozott idegesség láthat komplikációkat Jugoszlávia és Olaszország között.

Massaryk

a csehszlovák hadsereg főparancsnoka
Főparancsnoki lobogót kapott a köztársasági elnök

Prágából jelentik: A köztársaság elnökének tegnap délelőtt átadták a cseh hadsereg főparancsnokának lobogóját, *Udrzal* miniszter üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a lobogót oly időben adják át az elnöknek, amikor az egész nemzet *Ziska* *Jánosra*, a csehek nemzeti hőse és nagy hadvezérére gondol.

Az elnök megköszönte a lobogót, amelyet hadseregfőparancsnoki jogainak gyakorlása alkalmával fog használni. A köztársaság elnökének lobogója a főparancsnokság szimbólikus jelvénye és az elnök helyét jelöli meg gyakorlatok, szemlék alkalmával, háború esetén pedig a hadművelési területen.

A csehszlovák képviselőház honvédelmi bizottsága ülést tartott s a kormánynak azt a javaslatát tárgyalta, amely a hadsereg létszámát 150.000 emberről 120.000-re szállítja le. *Ryek* előadó azt indítványozta, hogy a javaslatot azzal a megokolással fogadják el a részletes vita alapjául, hogy a javaslat az állami kiadások csökkentésével kapcsolatban van. A javaslatot szótöbbséggel elfogadták.

Tizezer hold földet

osztanak ki a bélyei uradalomból

A bélyei uradalom, amelyet *Frigyes* főhercegtől foglaltak le, valószínűs kis ország. Az a része, amely Jugoszláviának jutott, közel száz ezer hold. A nagybirtok állandó kiserője, hogy növeli a földnélküli proletáriátust, a bélyei birtok közelében fokozott mértékben áll fenn. A környékbeli földművelő nép képtelen saját földhöz jutni s egész élete a rög iránt való meddő sóvárgásban telik el.

A szomorú állapoton nem segített az sem, hogy a hatalmas birtok komplexum kincstári kezelésbe került. A földnélküliség tovább kísértett, legföljebb a panamak virágoztak annyira, hogy a sok ezer holdas birtokra majdnem ráfizettek.

Temérdek terv merült fel arra, hogy miképp lehetne hasznosítani az óriási birtokot. Értesülésünk szerint az agrárreform-minisztérium ragaszkodik ahhoz, hogy a kincstári birtokból tizezer hold termőföldet földnélküli igénylők közt osszának ki.

Az agrárreform-minisztérium terve Baranyában nagy megnyugvást kelt, mert remélik, hogyha a terv valóra válik, megszűnik a kivándorlás s szaporodik a munkaalakalom.

Hogy ez a reménység megvalósuljon, ahhoz csak az kell, hogy az agrárreform-minisztérium tervéhez a pénzügyminiszter is hozzájáruljon s hogy a földet nemzetiségi különbség nélkül osszák szét elsősorban a környéken lakó igénylők közt.

Mindkét feltétel olyan természetű, hogy azt hisszük: a baranyaiak korán örülnek még a földosztásnak.

lővezer nevét. Egyik oszjeki vendéglős néhány nappal ezelőtt **Csaruga-szelettel** lepte meg vendéget, a cukorkakereskedésben **Csaruga-bonbonokat** árusítanak. Egy horvátországi csokoládé-gyártézer dírt ajánlott fel **Csarugának**, ha a rablóvezér a tárgyaláson vallomása közben kijelenti a bíróság előtt, hogy az illető cég csokoládéja a legjobb. Az ajánlattevő cég azt is tudomására adta Csarugának, hogy ha kivégzik, akkor a pénzt annak fizetik ki, akinek Csaruga kívánja. Egyik oszjeki cipőgyár szintén nagyobb összeget ajánlott fel a rablóvezérnek, ha a tárgyaláson kijelenti, hogy **rablásait a cég által gyártott cipőkben követte el**, mert ezek a cipők a legtartósabbak.

Kedden kezdődnek a perbeszédék Mint Oszijekről jelentik, a Csaruga-pőr legutóbbi tárgyalási napján **Palatindé** Stevó csendőrőrmester előadta, hogy mikor **Csarugát** kézrekerítették, azt mondta, hogy ő nem a keresett Csaruga, hanem **Drešković** Miklós vinkovcai katonai huszár és a testvére **Drešković** Markó vinkovcai mészárosnak. Amikor a csendőrség **Drešković** Márkót szembesítette állítólagos fivérével, ez kijelentette, hogy nem testvére, nem is ismeri. Ekkor **Csaruga** beismerte, hogy ő a keresett rablóvezér és beismerte bűncselekményeit is.

Milovics Mitó csendőrtizedes elmondta, hogy **Csaruga** beismerte előtte, hogy Tompojevciben **Pirkmayer** főerdész is lőtte le és a főerdész feleségét is ő sebesítette meg.

Terzics Pavle csendőr tanu **Tomljenovics** erdőőr ügyében tett vallomást. A rablók beismerték, hogy ők lőttek ötször az erdőre, akit súlyosan megsebesítettek.

Kihallgatták még **Ofjics** Péter csendőrt és **Ziegler** József rocsini lakost. Ezzel a tanukihallgatások véget értek és az elnök a főtárgyalás folytatását jövő hétre halasztotta, amikor a perbeszédre kerül a sor.

Szombaton a szentmihályi tömeggyilkosok életfogytiglani fegyházat kaptak

Szombaton a szentmihályi tömeggyilkosok ügyében. Vádlottak **Molnár-Tóth** József, akinek a vádja **gyilkosság és rablás**, **Kanózsay** Dezső, akinek a vádja **rablás és rablás büntetése**, **Kiszelák** István, **Molnár-Tóth** József, **anózsay** Dezsőné, **Puskás** Albert és **Böhm** Imre, akiket gyilkosság és rablás büntetében bűnrészséggel vádolt az ügyzség. Az ítélethirdetésre, amely szombat délután tíz órára volt kitűzve, a tárgyalóterem zsufolásig megtelt hallgatósággal.

Leitner Emil dr. tanácselnök mély csendben hirdette ki az ítéletet, mely szerint a bíróság **Molnár-Tóth** Józsefet **bűnösnek** mondotta ki három rendbeli gyilkosság és rablás, valamint okirathamítás büntetében és ezért **kövét általi halála**, **Kanózsay** Dezsőt egy gyilkosságban való bűnrészségért és rablásért **életfogytiglani fegyházra**, **Puskás** Albertet gyilkosságban való bűnrészségért **hat évi fegyházra**, **Szegi** Máriaat orgazdaságért **hat havi fegyházra** ítélte. A többi vádlottat a bíróság **fölmentette**.

Az ítélet indokolásának felolvasása több órát vett igénybe. Amikor az ítélet kihirdetése után az elnök a szokásos kérdést intézte a halálra ítélt **Molnár-Tóth** Józsefhez, hogy van-e észrevétele, az elítélt a következőket mondotta:

— Bár ragaszkodom az élethez, belátom nagy bűnömöt, igazságos ítéletet hoztak felettem és várom a

véget. Nem kívánok kegyelmet. Bűnös vagyok, meg kell bünhődnöm.

Molnár-Tóth védője, **Ambrus** Zoltán dr. védelem akarata ellenére felebezett és bejelentette, hogy védelem részére kegyelmet kér.

Prónay alezredes — „vogelfrei“

A magyar tisztikar tagjai sértés esetén fegyvert használhatnak ellene — A honvédfőparancsnokság cimbitörlesztésért följelentette a volt különítmény-parancsnokot

Budapestről jelentik: **Prónay** Pál, az egykori hírhedt különítményi parancsnok ellen a magyar honvédfőparancsnokság bünvádi följelentést tett a rendőrségben cimbitörlesztés miatt.

A főparancsnokság és **Prónay** afférja arra az időre nyulik vissza, amikor a második királypucss idején **Prónay** csapataival együtt elpártolt **Horthy** kormányzótól és feleségének — **Zita** királyné udvarhölgyének — befolyása alatt jóindulata semlegességgel tűrte, hogy **IV. Károly** csapatai Szombathelyről felvonuljanak Budapest ellen. A puccs sikertelen befejezése után **Prónay** újból a kormányzói csapatokhoz csatlakozott, azonban ezzel már nem tudta megakadályozni, hogy különítményét föl ne oszlássák, s őt magát pedig nyugállományba ne helyezték. Nyugdíjaztatása után minden követ megmozgatott, hogy rangját visszakapja és részint ígérekkel, részint fenyegetésekkel elérte, hogy a magyar kormány formális szerződést közzé vegye. **Gróf Bethlen** István miniszterelnök 1921-ben **Prónay**hoz címzett és a kormányzó által ellenjegyzett levelében elismerte az alezredesnek a proletárdiktaturát követő időben kifejtett érdemeit és ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a kormány **Prónay**nak a hadsereg kötelékéből való — és a politikai helyzet megkövetelte — kilépését csak ideiglenesnek tekint. Ennek dokumentálására **Bethlen** és a hadügyminiszter intézkedtek, hogy **Prónay** továbbra is megkapja az aktív alezredesnek járó összes illetményeket, amelyek folyósítása a mai napig is rendszeresen megtörténik.

Mint hogy a miniszterelnök levelében foglalt ígéretét később nem teljesítette és **Prónay** reaktiválása elmaradt, a volt

Az ügyész **Molnár-Tóth** József ítéletén kívül valamennyi vádlott ítélete ellen jogorvoslatot jelentett be. A bíróság a fölmentett vádlottakat nyomban szabadlábra helyezte.

különítményi parancsnok — mint ismeretes — nyílt levélben szöszegőnek és hazugnak nevezte **Bethlent**. Ebből lovagias ügyek és parlamenti interpellációk egész sora keletkezett, amelyeknek során azonban nem tisztázódott, hogy **alezredes-e Prónay**, vagy sem? Ellenben a honvédfőparancsnokság megtiltotta a tisztikar tagjainak, hogy **Prónay**val és két állandó párbajsegédjével, **Rácz** Vilmosmal és báró **Collas** Tiborral megvekedjenek. A párbajtilalomból a lovagias ügyek egész hekatombája keletkezett, amelyek közel fél esztendeje foglalkoztatják a nyilvánosságot, anélkül, hogy elintézését nyertek volna.

Néhány nappal ezelőtt ismeretlen egyének litográfált röpiratokat hoztak forgalomba, amelyek **Prónay** multját ismertetik és a volt különítményi parancsnokot gyilkosságokkal és zsarolásokkal vádolják meg. **Prónay** egyik napilap tegnapi számában nyilatkozatot tett közzé ezzel kapcsolatban és azt állítja, hogy a röpirat a honvédfőparancsnokság készítette. Az alezredes szerint azoknak **Nagy** Pál tábornok honvédfőparancsnok titkos parancsot adott ki a tisztikar számára 1619. é. u. — 1924. szám alatt, amely *»vogelfrei-nek minősíti Prónayt, Rácz Vilmost, Collas bárót és még néhány polgári személyt. Velük szemben a tisztikar tagjainak sértés esetén nem kell lovagias elégtételt kérniük, hanem minden elzáró figyelmeztetés nélkül kardjukat használhatják.*

Prónay teleplezése kínos megütközést keltett és ennek ellensúlyozására — mint hogy **Prónay** a nyilatkozatát mint alezredes írta alá — tett följelentést a honvédfőparancsnokság ellene cimbitörlesztés miatt.

HIREK

A **»Bácsmegyei Napló«** legközelebbi száma kedden reggel a rendezés idejében jelenik meg.

— **Minisztertanács Seipel betegszobájában.** Bécsből jelentik: **Seipel** kancellár állapota az orvosi jelentés szerint komolyabbra fordult, mert a kancelláron mellhártyagyulladás tünetei mutatkoznak. Az orvosok mindemellett megengedték, hogy **Seipel** betegszobájában a kancellár részvételével minisztertanácsot tartsanak, amelynek folyamán **Seipel** meglepő frissességgel vett részt a tanácskozásokon.

— **A baranyai gazdák beogradi küldöttsége.** Dárdáról jelentik: A baranyai gazdák népes küldöttsége járt Dárdára, Márok, Izsép, Dáljok és Bodaláról az elmúlt napokban Beogradban, ahol a községek részére az állami uradalomból legelő kiutalását kérték. A küldöttséget dr. **Ikovics** Momesilló oszjeki radikális képviselő vezette. A küldöttségnek megígérték az ügy gyors rendezését.

— **Alexijevec Mita főispán Beeskerekben.** Beeskerekéről jelentik: **Alexijevec** Mita, Torontál-Temes megye főispánja csütörtökön Beeskerekre érkezett és tüzetesen megvizsgálta a város és megye közigazgatásának menetét. Pénteken Kovacsicára és onnan Alibunárra utazott a főispán és szombaton délután megy vissza Beogradba.

— **Megkezdődnek az adótárgyalások Baranyában.** Dárdáról jelentik: A dárdai pénzügyigazgatóság most kezdi meg a hadiadók ellen beadott felebezések tárgyalását. A felszólamlási bizottsághoz igen sok felebbezés érkezett a horribilis kivetések ellen.

— **Időjárás.** (**Popovics** György közoktatásiügyi inspektor jóslata.) Vasárnap, június 8-án szilárdan szép, fokozatosan melegedő idő lesz.

— **Bérmálási ünnepségek Tornyoson.** **Budanovics** Lajos apostoli adminisztrátor a tiszamenti községekben tartott bérmálási ünnepségek során Tornyospusztát is utba ejtette. A vasúti közlekedéstől elzárt község is lelkesen fogadta és ünnepelte a főpapot. Az egész falu kivonult tiszteletre. Fehérruhás lányok sorfala közt üdvözölte **Budanovicsot** **Csöti** János, Tornyos közszeretben álló plébánosa. Az adminisztrátort egymásután keresték föl a tisztelő küldöttségek. A programot élénken tartította a megtartott működvelő színelőadás **Gizinger** Lajos és **Puskás** Sándor vezetésével. **Patak** Piroška, **Zabos** Juliska, **Patócs** Ilonka, **Gáspár** Ottó és **Vörös** Simon elragadó játéka méltán járult hozzá, hogy a hivatalos körutját végző főpásztor maradandó emlékekkel térjen vissza székelyékre.

— **Tolvaj pincér.** Noviszadról jelentik: **Milovánovics** Radmilló pincér a noviszadi vasúti étteremben volt alkalmazva, ahonnan azonban négyezer dinár értékű élelmiszerral és **Gradiacs** Arzén nevű rekona fehérnemű készletével megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Leégett egy berlini pályaudvar.** Berlinből jelentik: A Berlin mellett **Standorf** pályaudvaron, amelyet a berlini közúti vasutak a német szeszműveknek adtak bérbe, szombaton óriási tüz ütött ki. Az egész pályaudvar telepe a bor és szeszraktárakkal együtt lángtengeré vált és az oltás teljesen lehetetlen volt. Körülbelül másfélmillió hektoliter szesz lett a lángok martaléka.

— **Csaló cigányasszony.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta **Kolompár** Anna noviszadi cigányasszonyt, aki **Sranger** Erzsébet cseléd leánytól négyszáz dinárt és ruhaneműket csalt ki. Átadták az ügyésznek.

— **Leégett egy város Oroszországban.** Moszkvából jelentik: **Jekaterinburgban**, Ural fővárosában borzalmas tüzvész pusztított, amelynek az egész város martaléka lett. Az eddigi megállapítások szerint háromszáz bérház égett le. A tűz átterjedt a város közelében levő erdőségekre is, amelyek szintén lángokban állanak.

— **Starakanizsaiak az árvaházért.** A kanizsai iparos ifjúság június nyolcadikán pünkösd napján nagyszabású műsoros előadást rendez az árvák javára.

Egyiptom Bécs mellett. **Kertész** Mihály, a »Szodoma és Gomorrha«, az »Ifju Medardus« és a »Lavina« című monumentális filmek nagyhírű rendezője olyan filmen dolgozik most, amely minden eddigi teljesítményeit meghaladó feladatokat elé állítja. **Ridder** Hagar »The mond of Israel« című regényét dolgozza filmre »A rabszolga királyné« cím alatt. A tíz egyiptomi csapás, a Vöröstengeren való átkelés és a bibliának minden idevágó eseménye grandiózus jelenetekben tárul fel ebben a filmben, amelynek felvételeire a Sascha filmgyár óriási összegeket költ. A Bécs közelében lévő Sascha-filmvárosban épül a bibliai város és a film főszereplői: **Korda** Mária, **Beregí** Oszkár, **Millar**, **Hans** Marr és **Ferdinand** Onno e napokban indulnak Egyiptomba, ahol a helyszíni felvételekhez kétezzer lovas és huszonegyezer gyalogos bennszülöttel fognak szereződni. **Kertésznek** ehhez a produkciójához a filmek iránt érdeklődő közönség körében óriási várakozás fűződik.

— **Rablótámadás az országúton.** Osijekről jelentik: **Jovanovac** község környékén, Osijek mellett csütörtökön kora reggel három földművelőt, akik az országúton mentek, rablók megtámadtak és a náluk levő 2800 dinár készpénzt elrabolták. A kirabolt emberek jelentést tettek a csendőrségnek. A megindult nyomozás során sikerült a rablók egyikét **Imamovics** Szulejmant kézrekeríteni. Beszállították az oszjeki ügyésznek.

— **Zsebmetszőket fogott a noviszadi rendőrség.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta **Hofe** András és **Rákics** Mijó foglalkozás nélküli egyéneket, akiket zsebmetszésért letartottak.

Med. univ. dr. Schwarcz Rudolf fogorvos-specialista, Grác, Berlin, Zürich-i gyakorlatla után fogorvosi rendelését Vel. Beeskerekben, Pudinova (Árpád) utca 4. megkezdte.

— **Gyógyszerészeti kiállítás Zagrebban.** Zagrebból jelentik: **Julius** 1-én Zagrebban gyógyszerészeti kiállítás lesz. A kiállítást a tavalyi palleci minitájára rendezik.

Dr. Lav. Sussman ügyvéd irodáját Zagrebban, Berisleviceva ul. 3. alatt megnyitotta.

— **Járásorvoai kinevezések Baranyában.** Dárdáról jelentik: A belügyminiszter rendelete értelmében **Wekler** Vladimír Dárdára és dr. **Erkel** Lajost Batinára járási orvosokká nevezte ki.

— **A noviszadi főkapitány súlyos beteg.** Noviszadról jelentik: **Varicsak** András noviszadi rendőrfőkapitány súlyosan megbetegedett. Betegsége operatív beavatkozást tesz szükségessé.

KÖZGAZDASÁG

A gabonapiac helyzete

A gabonapiac lanya irányzat mellett csak kis forgalom bonyolódott le az elmúlt üzleti hétben. A jó terméskilátásokra való tekintettel a malmok tartózkodók a vásárlásban, úgy, hogy egyik napról a másikra csak a legszükségesebb buzamennyiséget fedezik le. Ehhez hozzájárul még azon körülmény is, hogy a bogojevói utvonallal még mindig zárva van és az egész forgalom Novisad—Indiján át bonyolódik le, ami a tulajdonképpeni fogyasztópiacokra vagononként 600—800 dinár többletköltséget jelent. Szombor környékén buzára egyáltalában nincsen vévő már, mert Szuboticán át a fuvarifferenciát az áru nem bírja ki. Ennélfogva a kínálat mindinkább nagyobbodik anélkül, hogy az áru elhelyezést találja, ami az ár naponkénti lemorzsolódására kihatással van. A hét folyamán a buza 100 kg.-onként 10 dinárral olcsóbbodott és a hét végén 290 dináros buza sem talált már elhelyezést.

Élénkebb volt az üzlet új buzában. Egyes termelők már most eladják termésüknek egy részét, hogy a ma érvényben levő árat termésüknek egy részére biztosítsák, mert aratás utánra újabb áresésre számítanak. Azonkívül nagyobb cégek részéről spekulációs eladások is történnek, mert a világpiac általános lanya irányzatára való tekintettel új buzában

további árvisszaeséseket várnak. A jelenlegi ubuza árak bácskai állomásokon előre történő fizetés mellett 235 dinár, szállításkor történő fizetésre pedig 265 dinár.

Tengeriben szintén megcsappant a forgalom, miután a jelenlegi árak mellett nem vagyunk exportképesek és csupán a kisebb belföldi fogyasztásra szorított a forgalom. A belföldre is csak a viziállomások jönnek, mint szállítóállomások tekintetbe, mert a fogyasztópiacra elérhető nyomott árak a kerülő uton történő magas fuvardíjtelttel nem bírják el. Prompt szállításra az elmúlt héten 225—227.50 dináros ár volt tengeriért elérhető.

Zabban szintén kisebb volt a kereslet és az árak 280 dinárra estek vissza.

Árpában egyáltalán nem volt forgalom, miután a sörgyárak az új campanig nem vesznek több árut.

Takarmánycikkék szintén el voltak hanyagolva és a korpa ára 190 dinárra esett vissza.

Finom lisztek egyáltalában nem találhatók elhelyezést, a készletek a malmokban naponta szaporodnak, az árak külföldre nem gravitálnak és így az eladásért minden ár mellett valóságos versengés folyik.

Az időjárás az elmúlt héten a vetésekre kedvező volt és így az egyre javuló terméskilátások mellett további áresésekre számítanak.

SPORT

Uruguay durva játékkal győzött

Párisból jelentik: Az Uruguay—Hollandia mérkőzést harmincezer főnyi közönség nézte végig a Colombesi Stadionban. A mérkőzés úgy indult, hogy Uruguay nagyon könnyű győzelmet fog aratni. Gyönyörű labdaadogatás, labdavitel, elemés, elegáns akciók szórakoztatták a közönséget, a játék maga azonban nem volt eredményes, annyira, hogy a részen álló hollandi védelem mindig idejében rombolta szét a még olyan tetszetős uruguayi támadásokat is. A 30. percben Natris hollandi jobbszélső lerohanta az uruguayi védelmet, élesen a kapura lött, a labdát Mazali kapus kiejtette a kezéből, mire Pyl hollandi jobbszélső a kapuba nyomta.

Mindenki elhült erre a nemvárt meglepetésre. Hollandia megszerezte a vezetést és hiába támadott most már keményen Uruguay, az első félidőben nem is engedte ki a kezéből. A második félidőben csakhamar véget ért Uruguay csapatának csodásan pontos összjátéka, mert az idegeskedni kezdő délamerikai csapatok most már egyéni akciókkal, kiszökésekkel, áttörésekkel kísérleteztek. Közben más csoda is történt. Az olimpiász leg-

Ostmark—Sand-SZMTC komb. A Bécsi Ostmark, mint közöltük, pünkösd hétfőjén a Sand-SZMTC kombináltjai ellen játszik az SZMTC pályán. A kombinált így áll föl: Ambrus—Beretka, Kovács—Held, Czérnai, Held—Haraszt, Kovács II, Belesli, Barma II, Mucsák. A bécsiek komplett csapattal veszik fel a küzdelmet. A mérkőzés, amely érdekesnek ígérkezik, délután fél 6 órakor kezdődik.

Az Ostmark Verbáson. A bécsi Ostmark pénteken Verbáson a VSC csapattal játszott barátságos mérkőzést. A bécsiek, akik hat tartalékkal álltak föl, 1:1 arányban eldöntetlenül végeztek a kitünően játszó verbázi ellenfelükkel.

Külföldi eredmények. Barcelona: FC Európa—Birmingham 2:1. A spanyolok erős küzdelem után győztek. Dundee (skót ligacsapat)—FC Barcelona 0:0.

Dr. Fuchs Jenő nem vesz részt az olimpiászon. Budapestről jelentik: A ma-

fairebb csapata tulerős, sőt durva játéka fogott, aminek a hollandi középső fődönt lett a szenvedő áldozata. Ugy megsérült egy öszvecsapás alkalmával, hogy le kellett vinni a pályáról. Az így meggyengült hollandi védelem most már nem tudott helytállni és a tizenkettedik percben Cea kiegyenlített.

Most már a győztes gólért küzdöttek a csapatok. Uruguay fokozta az iramot, még erősebb játékba fogott és a délamerikai csakhamar megmutatták, hogy az ügyesen alkalmazott faultokhoz is értettek.

Az elfajult küzdelemnek megint egy hollandi játékos, Tetzner hátrvédő lett az áldozata. De még így sem tudott volna Uruguay győzni, ha végül Vallal francia bíró nem sietett volna a segítségére. Vallat egy korner utáni kavargás alkalmával tizenegyest ítélt a hollandusok ellen.

Senki sem látott erre okot, a bírő azonban elkövetett kezelésre hivatkozott és kitarított ítélete mellett. A tizenegyesből Scarrona center gólt lött. A hollandiakat annyira lesújtotta az igazságtalan tizenegyes, hogy már kísérletet sem tettek a kiegyenlítésre.

Uruguay csapata pünkösd hétfőn Svájjal mérkőzik a futball-olimpiász döntőjében.

gyar Vívószövetség határozatot hozott, amely szerint csak azokat a vívókat küldik ki az olimpiára, akik legalább két hazai versenyen résztvettek. A határozat értelmében Fuchs dr. kétszeres világbajnok nem kerülhet az olimpiai kiküldöttek sorába, ha csak a június 15-iki versenyen részt nem vesz, ami azonban nem valószínű, mert Fuchs dr. kijelentette, hogy többé nem vesz részt olyan mérkőzésen, amelyet a magyar Vívószövetség rendez, mert nem bízik a versenybírák pártatlanságában.

A francia sprinterek előnyomlása. Párisból jelentik: Az olimpiai próbaversenyen egész sereg francia rekord dől meg s különösen a francia sprinterek és gátfutók versenyeztek bravurosan. A 100 m-es sifutás startjánál megjelent az ausztráliai Carr is, de mert előfutámban, küzdelem után, csak 11.2 mp-es időt ért el, a döntőben nem indult. Mourlon, Degrelle, Bernard és Manhés voltak a

záró húsei. Manhés a 20 km-es futás közben 15 perc 28 mp-re futotta az 5000 m-t s természetesen ennek rekorddal fejezte be a versenyt. Eredmények: 100 méter: A. Mourlon 10.8 mp. Rekord. 200 méter: Degrelle 22.2 mp. Rekord. 400 méter: Fery 50.6 mp. 800 méter: Wiriath 1 p. 58.6 mp. 1000 méter: Bontemps 2 p. 35 mp. 20 km.: Manhés 1 óra 8 p. 46.2 mp. Rekord. 110 m. gát: Bernard 15.4 mp. Rekord. Távolugrás: Wilhelme 688 cm.

Bécs: Hibernians—Vienna 1:1 (1:1). A skótok ötletes finom játékát a bécsiek lelkesedéssel ellensúlyozták.

A budapesti KAC Beogradban. A Budapesti KAC vasárnap Beogradban játszik a BSK-val, amely ez alkalommal komplett csapattal áll ki. A mérkőzés iránt Beogradban nagy az érdeklődés. Rekordközönségre számítanak.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. június 7.

Zürich 6.875.
Genf 6.8375.
Newyork 119.75.
Budapest (hivatalos árfolyam) deviza 1085—1115, valuta 1065—1115.

Noviszadi terménytőzsde, június 7. 1923. A mai tőzsdén lanya irányzat mellett, a forgalom gyenge volt. Irányárak: Buzza, bácskai 295—300 dinár. Árpa 295—300 dinár. Zab 280—285 dinár. Tengeri 225 dinár. Bab 640 dinár. Liszt 0-ás GG. 477.50 dinár, 0-ás G. 420 dinár, 5-ös 365 dinár, 6-os 335 dinár, 7-es 280 dinár. Korpa 195 dinár.

Noviszadi bortőzsde, június 7. 1923. éves termésű borok, az árak 100 literenként értendők. Szerémi, fehér 400—450 dinár. Szerémi fajbor, fehér 550—700 dinár. Szerémi, fajbor, vörös 600—800 dinár. Karlovici, fajbor, vörös 500—550 dinár. Karlovici rizling 300—350 dinár.

Zürich, jun. 7. 1924. államostól minden k...
Newyork 568.00
28.90, Milano
pest 0.0061,
Budapest, 1115, Dinár
405, Lei 375.
Belga frank 15160—15560, Dán koron
Krisztánia 12400—12450
12250—12750, Páris 455
frank 4500—4700, Szóf
615—655, Stockholm 290
korona 23600—24450,
korona 2600—2690

Értéktőzsde. A mai mag...
ban csekély üzleti forgalom...
árak néhány százalékkal csökkentek.
Irányárak: Magyar Hitel 635, Keréske-
delmi bank 1380, Osztrák Hitel 240, Ma-
gyar-Olasz 22, Angol-magy. 64, Földhi-
tel 420, Pesti Hazai Első Takarékpénz-
tár 4450, Cukoripar 3350, Szalámi 105,
Részvénytör 275.

Gyengeség? Rossz alvás?

Idegesség? Munkakedvetlenség? Kön-
nyen lépnek fel fájdalmak? Jó barát
ilyen rossz napokon a valódi Feller-
féle Eisa-Fluid. Lemosásoknál és bo-
rogatásoknál különösen jó szolgálá-
tokat tesz, de nagyon jó kozmetikai
szer a száj-, fej- és a bőr ápolására.
Erősebb, kiadósabb és hatásosabb,
mint a sósorszesz! Csomagolással
és portóval együtt 3 duplaüveg vagy
1 különleges üveg 24 dinár, 36 dupla-
üveg vagy 12 különleges üveg 214
dinár és 10 % felár, szétküldi Feller
V. Jenő gyógyszerész Stabica donja
központ 185 (Horvátország). 9128

ZETA FOSFORPASTA A LEGJOBB PATKÁNYIRTÓ

junius 8-tól vasárnapig
junius 9-ig hétfőig

Litka

Jókai Mór regénye

A fehér rózsa

LEVELEZÉS

Nősröle: Kereskedő, orvos, építész, gyógyszerész, ipáros, főpincér, mérnök, bankigazgató, benősülhet fűkönyvelő. Előjegyzésben urileányok nagyobb hozománnyal, tanárnő szép jövödelemmel, háziurak és hivatalnoknok. Közvetítő-iroda Subotica, Agina ulica 11. 4299

Van-e még ideális gondolkozású, házas, szerény igényű, okos és szép külsejű urileány, ha vagyontalan is, keresi 37 éves keresztnő, magas, barna, vagyonos főtisztviselő. — Leveleket »Nemes lélek« alatt a kiadó továbbít. 4306

Megnöstényem sógoromat, aki Budapesten egy ismert, elsőrangú kereskedő cég társtagja. 32 éves, csinos és íme megjelenésű. Hozományra reflektál. Leveleket, a legnagyobb diszkréció mellett a kiadóba kérek »Budapesti 82« jellegre. 4130

Ki fogadna fiává művelt, önálló fiatalembert? Egyedülálló, gazdag egyének irjanak »Optálm« jellegre a kiadóba. 4242

STENICIN

a legbiztosabb hatású
POLOSKAIRTÓ
Készítése egyszerű. Kapható
Landauer Drogeria Subotica

FOGLALKOZÁS

Jobb kiszolgálóleány felvétetik a Bedő-trafficban. 4256

Ügynökök és ügynöknők magas jutalékkal felvétetnek. Bővebbet Skotus Viator ulica 46, a háztulajdonosnál. 4188

TANATON KAPHATÓ A BEDŐ TRAFIKBAN

Felirónőnek ajánlkozik intelligens, jól számoló, fiatal leány, csakis vidékre, esetleg fürdőhelyre. Levelek »Piros rózsa« jellegre a kiadóba kéretnek. 4193

Gesucht wird tüchtiger Obermüller mit Mühlenfachschule, vertraut mit Elektricitätswesen, der kroatischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift vollkommen mächtig, nicht über 40 Jahre alt. Offerte an die Firma Julio Meisl d. d. Maribor. 4254

Boltszolgának idősébb embert vagy fiatal fiút felvez Mendel és Rittay kámpület. 4211

Illatszertár, a Vajdaság nagyobb városában eladó, esetleg ahhoz társ keresztes. Bővebbet dr. Szántó Miklós Sombor, Apatini ut 44. 3589

Zöldségárt termelők-től minden mennyiségben a napi áron veszek zöldségféléket ILIJA SÁGI

fűszer és csemege kereskedése Subotica, Huspiac. Telefon 448.

Kereskedelmi akadémiát végzett, három nyelvet beszélő, irodagyakorlattal bíró fiatalember könyvelő-levelezői állást keres, vidékre is. Cim a kiadóban. 4307

Úgyes kiszolgálóleány, ki drukoláshoz jól ért és monogram himzönő felvétetik. Budanović kézimunka-üzlet, Rudić ul. 1. 4261

Fiatall, 22 éves szoptatódada állást keres. Cim a kiadóban. 4262

Varróleányok fizetéssel felvétetnek Cim a kiadóban. 4264

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din. Kérdezőkötetbezközlel válaszlevél mellékelendő.

Hölgyek és urak utazásra, magánfeleket látogatni, menyasszonyi kelengyék eladása céljából kerestetnek. Csakis agilis egyének, kik a német és szerb vagy horvát nyelvet is bírják, nyújtsák be ajánlatukat eddigi ténykedésük és referenciák megadásával »Fix és magas jutalék« jellegre a lap kiadóhivatalába. 4171

Műszerész, ki a varrógépes kerékpárjavításokban teljesen jártas, azonnal felvétetik Stern Adolff varrógépraktárában, Subotica. 4155

Gyakorlott malomszerelő-asztalosok szerelést keresnek. Cim: Zugler Kálmán Stara-Kanjiža, Liger-sor 5. 4219

Urdivat-, kalap-, cipőszaktanból, szerbül tudó kereskedőseged állást keres. Cim a kiadóban. 4210

Alkalmi vásárlás!!! Felhalmozott sarkóárak nagy választékban és fazonban, úgy fekete svéd gránit, labradór, szürke cionitok és márványban stb. Versenyképes árak! Terve szerint közöbrázati munkákat vállaltok

Viragh Gyula kőfaragó BAUKA-Topola. 2680

Kéttagu családhoz rendes mindenese vagy bejáróné kerestetik. Cim a kiadóban. 4173

Egy fiatal fűszerkereskedőseged állást keres azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 4222

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D.D.
NOVISAD

Közö junius 5-től csütörtökig junius 8-ig vasárnapig

Grand Hotel Babilon

detektivdráma 5 főlvonásban
Főszereplők: Hanny Weise, Max Landa

Két jó munkás kovács és egy bogárnéged állandó munkára felvétetik. Úveg Antal, Topola. 4194

Suche intelligentes deutsches Fräulein zu zwei Kindern. Géza Knefely. Kula. 4162

RÓKA DIVATCIPÉSZETE SUBOTICA PAŠIĆEVA ULICA 9.

Huszonhat éves jobb nő, ki a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnőnek, idősebb, egyedülálló urhoz, azonnal elmenne; könnyebb betegápolást is vállal. Szives megkereséseket »Doktorné« jelleg alatt Kultura hirdetőiroda Novisad, továbbít. 4178

Kocsis gyermektelen, kinek felesége takarításért lakást kap felvétetik Sijačić fatelepen, Palićki put.

Uri- és hölgyfodrászseged mindkét szakmában jól dolgozik, hajmunkát végez, azonnali belépésre állást keres. Cim: Gyeremán Pál fodrász, Novacrnja, Banat. 4294

Eladó egy gabonraktár, 300 m²-tel telekkel, nagyon jó karban. Raktárba elfér 100 vagon gabona, s nagyon alkalmas malomnak is. A községben igen nagy a gabonakereskedés. Vidékiek, különösen Laluty, itt adják el a gabonájukat Mihajlo Kolosnyai, Ruski-Krstur 4271

Benzinmotor dinamó aggregat 4-6 HP, 65 Volt, kevesebb használt, kitűnő karban, jutányosan eladó. Pártos S., Debeljača. 4279

Ház vendéglővel és teljes berendezéssel szabadkézből eladó. Cim Bozsoki Mihály Novi-Bečeje. 4307

Egy félhosszu, átjárászott jó hangu zongora eladó 12.000 koronáért, esetleg bérbeadó Szilvásv Ferenc zongorahangolonál, Vilsonova ulica 36. 4288

Jóforgalmu kétkezes kenyérsütőde ház az együtt jutányosan eladó. Várady Lukács, St.-Kanjiža. 4291

Eisebb családj házat, a beltértől nem távolfekvő, keressék meg a lejjel. Csak közvetlen tárgyalás adóban. 4273

Modern háló, szalon, konyhaberendezések, gardob szekrény, ágyak zongora] Wertheimkassa, íróasztal, hintaszék, virágágy, álólúcker eladók. Batorozott szobák kaphatók. Languv, Agina ulica. 4300

WIELKI CHLAPUSZAKI ÉVŐSÉG VÉDELMEZT VÉNNÉ SZEMÉLYET VÉNNÉ HAVI KÉPES ÁRJÉVELÉSÉRE SÉIDLING

Eladó 8 HP Magyarállami gyári magánjáró garnitúra, 21 éves, teljesen jókarban, minden elfogadható árért. Érdeklődni és megtekinteni Senta-Tornyospuszta Szövetkezetnél. 4308

Raktárról szállítható:

FORD

az Universal autó

3 ülésés Roadster	cca 46.000 din.
5 ülésés turakocsi	cca 50.000 din.
Teherautó	cca 43.000 din.
Fordson traktor	cca 52.000 din.

Klein Géza, Subotica
Telefonszám 55. Távírat: Lakkleinoel.

UJ IPARI KERETEK

Állandó kiállítás!
Subotica, Bene Sudarevićeva ulica 34.

Szőlőmunkát és borkezelést jól értő fiatalember állást keres azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 4223

KÖLNII VIZ „FIFI” készítő Pintér Györgyszertár nagyterem mellett Subotica

Pónvképesseged, aki a szakma minden ágában elsőrangú és már modern műteremben dolgozott, küldje be ajánlatát önarccal Reményi művésziényképészhez Subotica. 4129

Két gyakorlott férfi és női munkás azonnali felvétetik Danilo Lazić cipésmesternél. Monastirska ul. 4. 4094

Keressék önálló cipész szabást, aki luxus felsőrészeket is szépen készít, állandó munkára. Apró Sándor cipész/ Starakanizsa. 4253

VÉTEL-ELADÁS
Uj fényképezőgép 18-24-es, teljes felszereléssel eladó. Cim: Balla Margit hálókészítő Senta, Gabonapiac 4312

Subotican, a város közepén jó forgalmu trafikbóde eladó. Cim a kiadóban. 4260

Mázsa, egészen vasból, Granat-főle, 750 kg teherbíró; lánccs emelő-esiga, 2000 kg terhelésig, vascsövek és 2 darab emelőcsavar (amerikáner), sürgösen eladó. Rácz István kereskedő, Horgos. 4315

-Szabadonfutó, kontrafékes kerékpár olcsón eladó. II., kör, Masarikova ul 86. 4302

Baranyai magyarok

Karancs

A baranyai dolgos magyar falvak lakossága új nótába kezd a terméshet megújuló évszakában. A falu ilyenkor megsokszorozza erejét, nekifeszíti acélos izmait az életet adó anyaföldnek. Városi ember-

dött kálvinista prédikátorok átmeneti állomása, ami még ma is meglátszik népe feltűnő készségéről minden intellektuális mozgalom iránt. Szép rendezett utcák jellemzik ma Karancsot. Jó vezetők gondos-

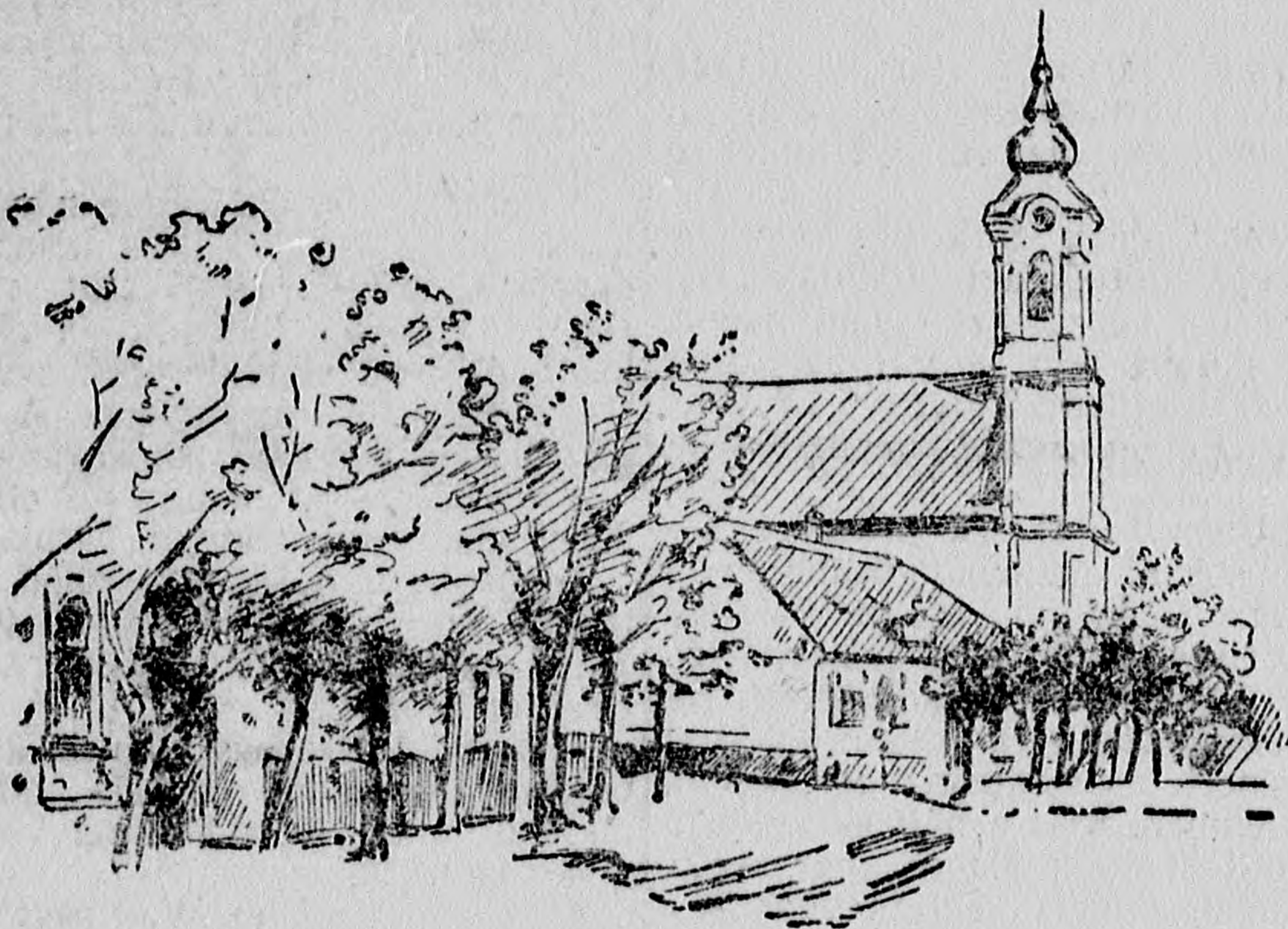

Községháza

nek idegen a termő talaj feltáruló tisztelete, az édes béke, a kapocsengés imája, a verejtékes arcok égfelé szálló zsoltára.

— Mi nem érünk rá haragudni és nincs időnk békétlenkedni — mond-

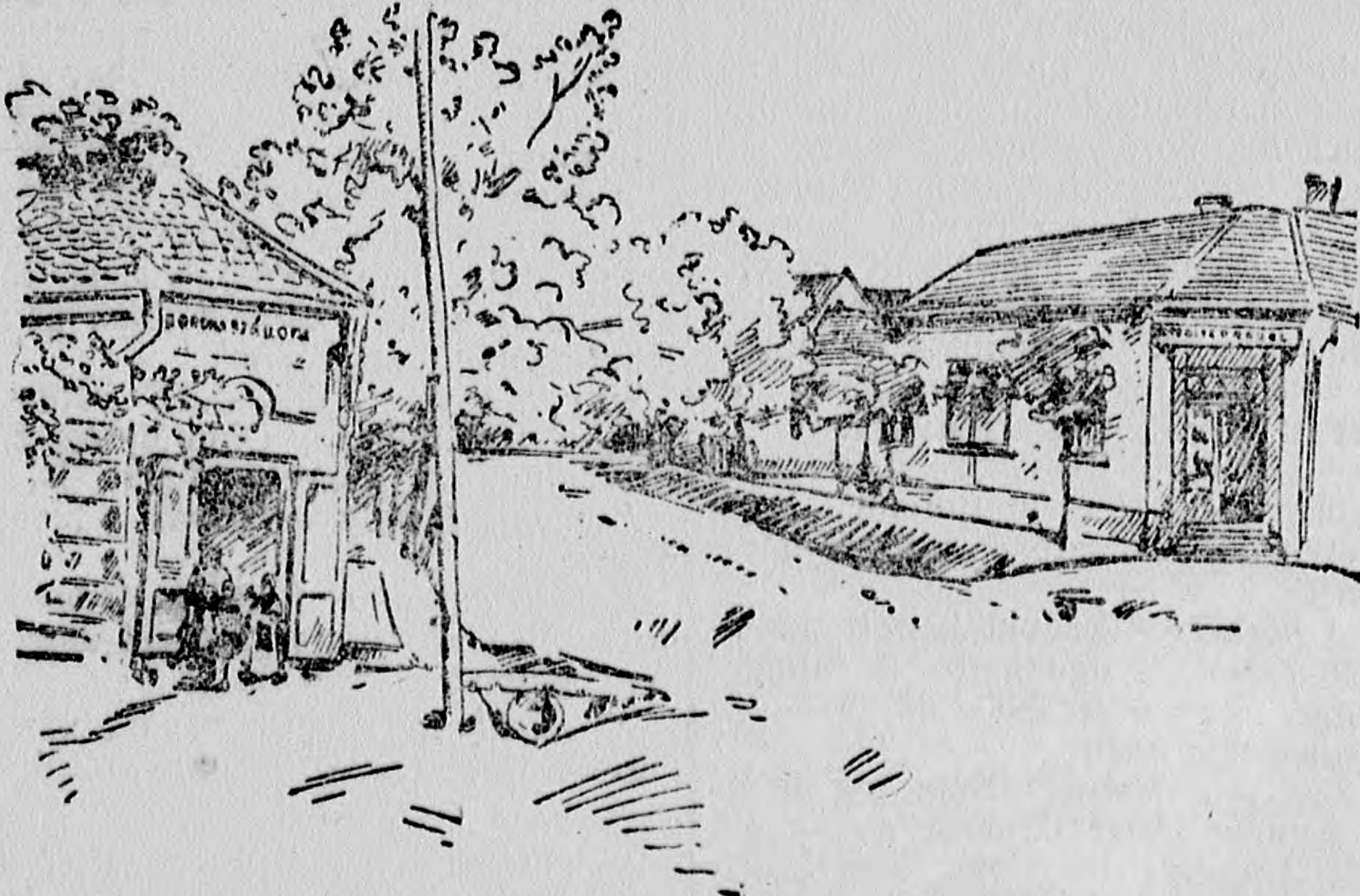
kodnak róla, hogy itt semmi se zavarhassa meg az összhangot. Nívós, dilettáns színelőadások, ritkaság szép népiünnepélyek tarkítják a falu megszokott életét és a munkanapok után ébredő ünnepeket. Hegyében

Református templom

ta egy szőlőmunkás a karancsi hegyen. Ebben a rövid kijelentésben benne van a baranyai magyarság mentalitásának summája, a baranyai kálvinista léleknek az élet céljáról való vélekedése. Ennek hű kifejező-

messze földön híres bor terem, szüretei vig őszi hangulatot visznek be a téli álomra készülődő falunak. Problémái vannak Karancsnak. A kicsinyeket elintézik házilag, otthon, külső beavatkozás nélkül. A na-

Korona szálloda

gyok, azok problémái a többi baranyai magyar községeknek is. Ezek közül legsúlyosabb és szomorubb a pusztító egyke.

Papok, tanítók évtizedekkel ezelőtt irtóhadjáratot indítottak az egyke-rendszer ellen. Fölhívták rá a figyelmet, de sikert nem értek el.

Papok, tanítók évtizedekkel ezelőtt irtóhadjáratot indítottak az egyke-rendszer ellen. Fölhívták rá a figyelmet, de sikert nem értek el.

Sokat olvasnak a karancsiak. Szeretik a betűt és belemélyednek minden könyvbe, amihez hozzájutnak.

Első utam Karancson a legpatinásabb kuriára, a parókiára vezetett. Dömötör tiszteletes nehéz, illattól terhes, sűrű rózsasalugasok közt medítál. Polihisztornak indult, hogy annál hivatottabban vezethesse híveit. A tiszteletes egyszerű szavakkal ecsetelte Karancs életét. Ő is felemlítette az egyke szomorú következményeit.

— A nép — mondotta — nemes és jó, minden körülmények közt derék polgár.

A tiszteletestől távozva, végigmentem a falun. Rekkenő meleg a földeken, a hegyháton szerény munka folyik. A falu kihalt ilyenkor. Kint dolgozik mindenki. Este későn

Római katolikus templom

érkeznek haza és virradatkor újra kezdik.

Karancson sok jómódu, tekintélyes ember van. A Szekeresek, Nagy Gyula, Menedek, Nagy-Varga stb. mind tisztos nevek.

Fejlett kéziipara van Karancsnak. Nagybirtoka, a Rosenberg-féle mintagazdaság, amelynek a külföldön is jó híre van. A közigazgatást a rosszemlékű Torjanac távozása óta, pártatlanul, igazságosan és közmegegyezésre Sikoparia Bogdán jegyző látja el.

A karancsi magyarok jó úton vannak a konszolidáció felé, amihez erőt ad nekik a velük született hajlandóság, a minden nemes értelemben vett építő, fejlesztő és haladó munkára.

m. a.

Akar-e a patkányoktól megmenekülni?

Használja az egyedül biztos és célravezető szert, a

ZETA-foszforpasztát, hatása legrövidebb időn belül a legbiztosabb mértékben érvényesül.

Küldjön be 20 dinárt a gyárnak:

Zeta D. D. Sombor

és kap egy próbatéglét költségmentesen.

Biztos hatásért kezeskedünk!

5317

Mielőtt vásárol jégsezkrényt, vendég-lői, szállodai berendezést, sörkimérő-apparátust, kérjen árjegyzéket Goldner testvérek jégsezkrénygyáratól Subotica. Telefon 184.

JUGOSLAVIJA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

BÁCSMEGYEI FŐTELEPEI:

NOVISAD

Petra Zrinjskog 36
Telefon 55

SUBOTICA

SOMBOR

Kr. Aleksandra 7. Trg V. Stepanovića
Telefon 303 2367 Telefon 216

TÜKRÖT

csiszolt üveget, messing munkát, régi tükrök javítását legolcsóbban és legszebben, garancia mellett — az

ALBA
TÜKRÖGYÁR
NOVISAD

Kamenička ulica 15 — készit.

Kérjen árajánlatot

512

Butorok, ebédlok, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica. Halpiac.

PATRIA

szérumtermelő

Száll

és

Díjtalan körmeápolás és felvilágosítás

Pyram Pyram Pyram

A legfinomabb terpentin
CIPÓKRÉMI

Giardinetta

Borzasztó, hogy még mindig mennyi könyv jelenik meg a világon. Rettentes. Csak magában Németországban a háború előtt átlag harmincezer hagyta el évenként a sajtót. A mai statisztikát nem ismerem, de bizonyos, hogy ott és egyebütt — bár igen sok kiadásra érdemes munka marad most kiadatlanul — ma is sokkal több lát napvilágot, mint amennyi az emberiség boldogulására okvetetlenül szükséges. S a legnagyobb baj az, hogy e tömérdek könyvből aránylag csak kevés az igazán értékes...

Isten megmenten minden cenzuratól! De mégis óhajtható, hogy valamely pártatlan irodalmi bíróság — ha képzelhető ilyen — döntse el, melyik könyv éri meg a nyomdáestéket, és melyik nem. Ily intézmény mellett nem történhetne meg, hogy olyan »művek« parádézhassanak a kirakatokban, amelyekben egy olvasható mondat s egyetlen egészséges gondolat sincs, s hogy a papiros meg a nyomdamunka drágasága miatt olyan elgondolások maradnak megírhatatlanul s olyan szellemi termékek a szerzőjük asztalfiókában, amelyekből néhány száz vagy ezer olvasó meríthetne gyönyörűséget. A közönség izlését is így lehetne egy kissé nemesíteni és a könyvvásárlását kanalizálni. Mert a jó publikum igen nagy része legszivesebben azokat a könyveket veszi, amelyeket a legtöbbet emlegetnek s a leghangosabban reklámoznak (ami nem jelent mindig valódi értéket), s így nemcsak haszontalanságra költi el a pénzét, de rontja és továbbrontja a maga s a családja izlését.

Volna egy mód irodalmi arcopág nélkül is a szanálásra. Ha minden kiadó olyan lelkiismeretes volna, mint a görbomaszárú, de az irodalmi komolyságáról is híres Ráth Mór, aki elvült tüzte ki magának, hogy csak jó könyvet ad ki. S ez a nagyon termékeny könyvkiadó — néhány jöhizsemű tévedéstől eltekintve — nem is adott ki olyan könyvet, amelyet a legszigorubb Gyulai Pál is ne tartott volna megjelenésre érdemesnek.

Az önkiadásban, megjelent dilettansművek bizonyos száma akkor is megmaradna, mert hiszen senkinek se lehet megállítani, ha pénze van hozzá, hogy ne nyomassa ki a maga drámáját, amelyet nem fogadtak el a színházak, a regényét, amelyet nem tudott sehohol eladni, a gazdasági, szociológiai, filozófiai bölcsességeit, a tudományi kíváncsiaságát, amelyeket értelmetlen vagy értelmetlen (t. i. értelmetlen és a nemesség itéletnélküliségére spekuláló) kiadók a nyájias olvasók nyakába sóznak.

Ezeknek a manipulációit meg a *sortimenter* (a könyvárus) akadályozhatná meg, ha csak jó könyveket tartana raktáron, s a boltja igazán irodalmi intézet volna, nem pedig mindenféle izlést egyforma készséggel kiszolgáló üzlet. *Pium desiderium!*

Göttling, a kiváló régész, jénai egyetemi tanár, fiatalabb docensekkel és tanulókkal meglátogatta egy ízben valamelyik archeológiai muzeumot. Egy antik szobor torzója előtt állottak éppen, s a magántanárok egyike művészeti és archeológiai rajongásának eképpen adott kifejezést:

— Nem tehetek róla, de ha valódi antikot látok, az öröm könnyei mindig a szemembe tolnak.

— Hiszen ez nagyszerű! — kiáltotta Göttling. — Ön megfizethetetlen ember, aki pénzzel meg se hálátható szolgálatakat tehet a tudományak! Ezentul majd, valahányszor nem tudjuk, hogy egy lelet valódi-e, mindig felkérjük, hogy tekintse meg. Ha ön a megpillantásakor könnyekre fakad, akkor eredeti mű áll előttünk, ha pedig a szeméi szá-

razók maradnak, akkor tudjuk, hogy hamisítvánnyal vagy modernnel van dolgunk.

A Szemere Miklós híressé lett szállóigéjét: »nem boldog a magyar«, ki lehetne terjeszteni az egész civilizált világra: *nem boldog az ember*. Mert lehet-e boldog valaki (ha igazán ember), bármily jól folyjanak dolgai, mikor anynyi szenvedést és nyomorúságot lát mindenütt, amerre néz? Lehet valaki boldog férj (ha szereti a feleségét s azt hiszi, hogy az is szereti őt), lehet boldog apa (ha a gyermekei jól sikerültek s nem bánnak úgy vele, mint ahogy Lear királlyal bánták a kedves leányai), de *nem lehet boldog ember*.

Nem tehetek róla, szinte rosszul esik, ha azt hallom egyik-másik embertársamtól, hogy ő boldog. Mert mit más jelent ez az önértékes és dicsekedő kijelentés, mint azt, hogy őt bizony csak igen kevés érdekli az emberiség sorsa, hogy őt nem bántja az a tragikus tömegnyomor, amelyet a munkanélküliek, a rokkantak s a többi kitagadottak szomorú tábora fölmutat, hogy előtte közömbös a saját »művelt középosztály«-ának a lezülése, hogy ő csak a maga hecses énjével, a saját drága személyével foglalkozik, s ami ezentul van, az neki csupa pomád, vurst és »schnuppe«?

Azért hát, ember, ha boldognak érzed magad, akkor szégyenkezzél is egyet, és ne tüntess a boldogsággal, nehogy azt higgyék: szivtelen vagy. Avagy talán — Isten megmenten! — valóban az vagy?

Azért hát, ember, ha boldognak érzed magad, akkor szégyenkezzél is egyet, és ne tüntess a boldogsággal, nehogy azt higgyék: szivtelen vagy. Avagy talán — Isten megmenten! — valóban az vagy?

Az anya joga

Nyolcvan ausztriai nőegyesület állásfoglalása

Frank dr., Ausztria helyettes kancellárja, nemrégiben feltűnést keltő beszédében foglalt állást az eljövendő élet ellen elkövetett büntetett büntetésének kérdésében.

Széles medrű vita indult meg a nyilatkozatok után. Tulajdonképpen az osztrák büntető törvénykönyvnek 293. paragrafusáról van szó. Ez súlyos börtönbüntetéssel sújtja az anyát, ha magzatja ellen merényletet követ el, mielőtt a világba lépett volna. Ez a magyar törvénykezésben is úgy van és általában mindenütt, mert eddig az állam nem találta módot arra, hogy a tudatlanság, lelkiismeretlenség és a gazdasági körülmények okozta válságok következményei ellen eljövendő életet megvédelmezze. Ausztriában a híres 293. paragrafus elleni küzdelem még a háború előtti időre, az 1910. évre nyúlik vissza. Nyolcvan ausztriai nőegyesület tette magáévá más alakban az ügyet és megindította a harcot a törvény megváltoztatására. Abból indultak ki, hogy a törvény eléri az élet által amugy is lebunkozott, tönkretett bűnözőt, ellenben futni hagyja a jó módban élő, akinek meg vannak az anyagi eszközei arra, hogy semmit sem kell kockáztatnia. A nyolcvan nőegyesület öt pontban foglalta össze azokat az eseteket, amikor a 293. paragrafust nem volna szabad alkalmazni. A második pont például felmentést kér az esetben, amikor akár a törvényes, akár a törvénytelen apa eszében hagyja az anyát. A harmadik pont azt veszi figyelembe, hogy a gyermek az apa iszákossága vagy más testi vagy lelki betegsége miatt súlyos terheltséget örökölt volna. Az ötödik pont azt vitatja mentőknek, hogy a már meglevő gyermekeknek nagy száma lehetetlenne tenné az újszülött eltartását.

Az ausztriai nőegyesületek országos követsége most is visszatért a már vitatott öt pontra, de hangsúlyozza, hogy mindamellett szükségesnek tartja, a büntetés jogának

Egy budapesti lapból ollóztam ki ezt az ott meg nem jelent apróságot.

Az egyik variété-színpadon több más látványosság mellett egy atléta is szerepel, aki játszi könnyűséggel tépi szét az eléje tett vasláncokat, minden nagyobb megerőltetés nélkül emel föl egy soklóerős autóbilit, s még sok meglepő erőtmutatót produkál. A hálás közönség nem győzi tapsolni, s a még hálásabb erőtmutatónyos ráadásul még egy mutatvánnyal toldja meg a műsorát. Egyenruhás szolgál dobozt ad át neki: az atléta kinyitja, kivész belőle egy pár bordószínű kesztyűt, és — hozzáfog, hogy azt eltépje. Homlokán megdagadnak az erek, az izmai megfeszülnek, a verejték csurog róla, a lélekzete nehezzé és sipolóvá lesz, s mindazok a tünetek jelentkeznek nála, amelyek a végső kimerülést jelzik. De a kesztyűt sehogyse képes eltépni, s végül hosszú és hiábavaló kísérletezés után ezekkel a szavakkal a fordul a közönséghez:

— A legerősebb embernek se szabad lehetetlenségre vállalkozni. Nagyon elbiztam magam, s most az a büntetésem, hogy bocsánatot kell kérnem a magas nemességtől és a t. c. közönségtől, s be kell ismernem a nagy nyilvánosság előtt, hogy ez a mutatványom nem sikerült. Jó lecke lesz ez nekem a jövőre nézve, — sose fogok többé kísérletet tenni a Z-cég kesztyűivel, amelyek elszakíthatatlanok!

(Képzeltetik, hogy másnap hány pár kesztyűt adott el a Z-cég, amelynek valódi nevét nem árulom el azért, mert nem akarek kárt okozni a többi kesztyűboltoknak.)

dik, aki lenni akar... Nem engedik meg, hogy legyen.

— Meg kell halnia, mielőtt élt volna...

Ez év májusában tartották meg Rómában az olasz nőszövetségek kongresszusát. Ennek egyedüli és kizárólagos tárgya, a nevelés és az otthon volt. Az előadások iránya mind visszamutat az otthonra, valamennyi azt emeli ki, azt hangsúlyozza, hogy a nőnek legelsősorban mint anyának kell hivatását betölteni az állammal szemben. Az olasz nők kongresszusa a legmagasztosabb állásfoglalás a hatalmas harmadik ellen elkövetett merénylet kérdésében.

A fa és az ember

Irta: Lakatos László

(Áprilisi este, erős alkony expresszionista színekkel és kubista konturokkal.)

Tölgyfa (kétszáz éves, fiatal, friss, rügyező. Kéjjel rázza magát a tavaszi szélben.)

FiataleMBER (huszonhat éves, öreg, sárgás, kétségbeesett arc, fekete, árkos szemek. Megáll a fa előtt, zsebéből kötelet húz ki, ráakasztja a fa egyik ágára. Szomorúság, udvariassággal): Megengedi kérem?

Tölgyfa: Hogyne, majd megőrültem. (Szigorúan.) Hallja, micsoda szemtelenség! Pár lépés innen a Duna és maga pont velem kezd ki! Vagy mondja fiataleMBER, nem tudja, hogy mi a huszadik században élünk? Maga igazán nem ismeri a modern technika csodás vívmányait! Annyi millió ember közül épen maga nem tudná, hogy mi a revolver?

FiataleMBER: Revolver. Tessék megbocsájtani (szégyenlősen), nincs nekem kérem arra pénzem. Méltóztatik tudni a mai árak.

Tölgyfa: Szegénységgel aztán hiába jön nekem. Utálom a szegényeket. Egész télen tördelék rólam az ágakat. Hallja, ha nekem minden kolduson megessen a szívem. Éppen elég koldust tartok el. Csak fatetőben és mohában van tízezer házi koldusom. A vércmet szívják és...

FiataleMBER (délén): Nem a szegénység miatt teszem, hanem...

Tölgyfa: Szeretem. Ösmerjük. Azt hiszi, imponál vele nekem? Kétszáz éve dalolnak rajtam a madarak, a gyökereimben hangyák szeretkeznek, egész hangyaladseregek és derekamon a méhek, a rovarok, a pillangók. Igen uram, ahogyan rám néz, kétszáz év erotikája nyüzög és dalol le rólam és maga most azt hiszi, hogy elkábulok attól a kis körüti foxtrott szentimentalizmustól.

FiataleMBER: Én sem. Szeretem? (Vállat von.)

Tölgyfa (is szeretne, de nem tud): Hát akkor?

FiataleMBER: Az élet. (Végtelen szomorúsággal): Én nem tudom, kérem, meg tetszik-e érteni, de az élet... olyan nehéz, olyan csunya, olyan... Hát nem lehet azt kibírni. Az életet nem lehet.

Tölgyfa: Na nézd a tacsót! Én birom kétszáz év óta és neki huszonhat éves korában gyomorgörcei vannak az élettől. Százmillió cserebogárnak és szunyognak megteszi az a kis bűdös élet, de a nagyságos urnak derogál. Mondja, és mit szóljak akkor én? Minden évben tízezer rügyet és levelet hozok a világra. Szavamra, úgy termelem az életet, mint egy örült, mint egy gyár, mint egy tröszt. Ugy adom az életet, mintha lonám. Mondja, és ha én unnam meg egyszer? Kire akasszam föl magam én? Talán magára, maga kávéházi törpe, mi? Magának könnyű. De nekem? Itt a tavasz. Szezonmunka!

SCHMOLKA

HIRDETO IRODA HIRDETESEI
NOVISAD-FUTOSKI PUT 2 - TELEFON 276

**Mielőtt
faszükségeiteit
fedezi,
kérjen ajánlatot a**

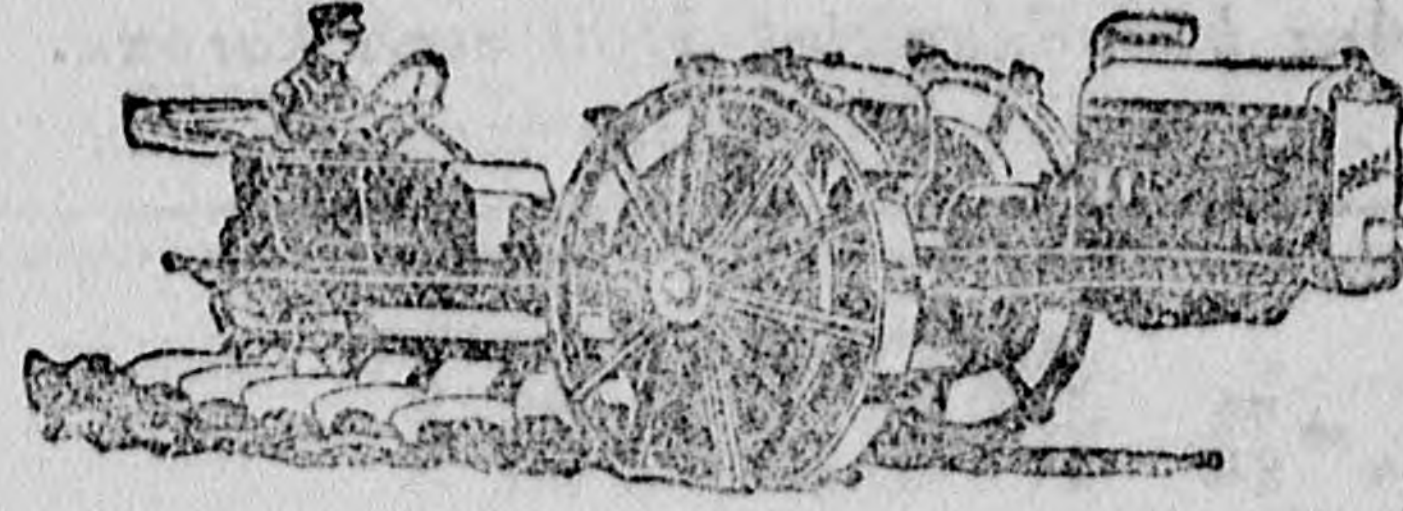
**D. D. Za Eksploatacija Drva
Zagreb
Novisadi fiókjánál, Novisad**

A strand mellett. Telefonszám 455.
A legnagyobb választék valamennyi faanyagokban u. m. lucfenyő, jegenye, zárléc, lécz, faragott fa, gőzölt bükk, tölgy, kőris, szilfa, tűzifa és faszén.
Nagyban! Kicsinyben!

3929

**A 20 LÓERŐS
„PRAGA” MOTOREKE**

bebizonyította, hogy a mi viszonyainknak
lagjobban megfelelő szántógép

**TARTÓS, ÜZEMBIZTOS
és RENTÁBILIS**

A legmesszebbmenő jótállás
és kiváló referenciák

**„RECORD”
IPARI és KERESKEDELMI R. T.
OSIJEK**

365

**Fedezte-e már szükségletét
faanyagokban?**

Ha nem, úgy szerezze be a

**D. D. za Eksploataciju Drva, Zagreb
Novisadi Fiókjánál**

A Strand mellett Telefon: 455

Legnagyobb választék valamennyi faanyagokban, u. m. lucfenyő, jegenye, zárléc, lécz, faragott fa, gőzölt bükk, tölgy, kőris, szilfa, tűzifa és faszén
Nagyban! Kicsinyben!

**Borpréseket
és szőlőzuzókat
a legolcsóbban szállít az
Osijeki vasöntőde
és gépgyár r. t. Osijeken**

Vezérképviselő a Vojvodina részére:

MAVRO HEINRICH

NOVISAD, Temerinska 9. Telefon 416.
4235

Valódi Manilla

KÉVEKÖTŐZŐ

Komlózsinegek a legolcsóbb áron. Zsákok jutából, kenderből és lenből. Szalmazsákok, liszt, szilva, komló és sózsákok „JUTA HESSIAN” gyári árban kapható. Különböző használt zsákok eladása. Vagontakaró- és cséplő-ponyvák rendelésre azonnal elkészítettek. Mindennemű zsinegek, kötéláruk, halászati cikkek és hevederek, tömlők, takarók legolcsóbb beszerzési forrás.

AVRAM SCHIFF

zsák-, zsineg- és ponyvanagykereskedő, zsák- és ponyvakötésőző

Futoski put 4, Központ: NOVISAD Telefon: 403
Sürgőnyeim: Jutešif

Fiók: Beograd, Karadjordjeva ulica 21, a, Száva partján, szemben a hajóállomással.
Fiókok: Zagreb, Bécs, Budapest.

Kívánságára árjegyzékkel szolgálunk!

Borotvákat, ollókat

és valamennyi e szakmába vágó cikket, szakszerűen
kiszőrül, valamint az összes e szakmába vágó
munkát szakszerűen végzek. - Szolid árak!
Postamunkát 3 napon belül elvégzek és továbbítok.

Schwab József villanyerőre berendezett
működőműködője,
Novisad, Primorska 10. Sándor király kaszárnyánál.

Raktárról szállíthatók: 2926

Standard { cséplő gép cylinder nyers } **olajak**

BENZIN Michelin Cablé gummi **AUTÓOLAJ**
HOFHERR-GÉPEK, Hofherr-cséplőgarnitúrák
Szivógáz generátorok

Dobslin Alkatrészek **Csapágyak**
Cséplőponyva, I-a gépszij

M. CORNICK kéveköttőáratógép, eredeti Standard
Manilla, alkatrészek, fűkaszálok

BRAUN MARCEL

Telefon 106 **VELIKI-BEČKEREK** Telefon 106

**Gabonakereskedőknek
fontos!**

Szabadalmazott szárítókat kukorica
és gabona részére készít

Osijeki Vasöntőde és Gépgyár R. T.
Osijecika Ljevaonica Zeljeza i Tvornica Strojeva D. D.
Osijek

Vezérképviselőt és mintaliterakat a Vojvodina
részére!

MAVRO HEINRICH NOVISAD
Temerinska ul. 9. — Telefon: 416.

Nagyban és kicsinyben!

Ajánlunk:

Magánjáró átalakításhoz való acél-
és vasöntvényeket, Mc. CORNICK- és
különböző **ARATÓ GÉPEK** pótrészeit

Elevátor-ponyvák
Kéveköttő

Marokrakó

Fűkaszálok

Aratógépeket

Debreceni gépgyári

Gazdasági gépeket

Körting motorekélket

kisebb gazdaságoknak

MŰTRÁGYÁK

Elsőrendű amerikai Manilla kéveköttő
kenderzsineg.

SCHUMACHER RUDOLF FIAI
STARI-BEČEJ

3556

Uj, komplett

Hofherr és Schrantz-féle
magánjáró

cséplőgarnitúra

8 lóerős, nagyon jutányosan eladó

Osijeki Vasöntőde
és Gépgyár Rt.
Osijek

Ügyes eladó

ki szerb-horvát és német nyelven tud és ufazásra
is alkalmas, azonnal felvételt. Csakis tökéletesen
képzett és agilis munkabíró egyének ajánkozzanak.

Lövy Mátyás és Tsa
textil engros Novisad.

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDÉS

STARIBEČEJ és NOVIBEČEJ KÖZÖTT:

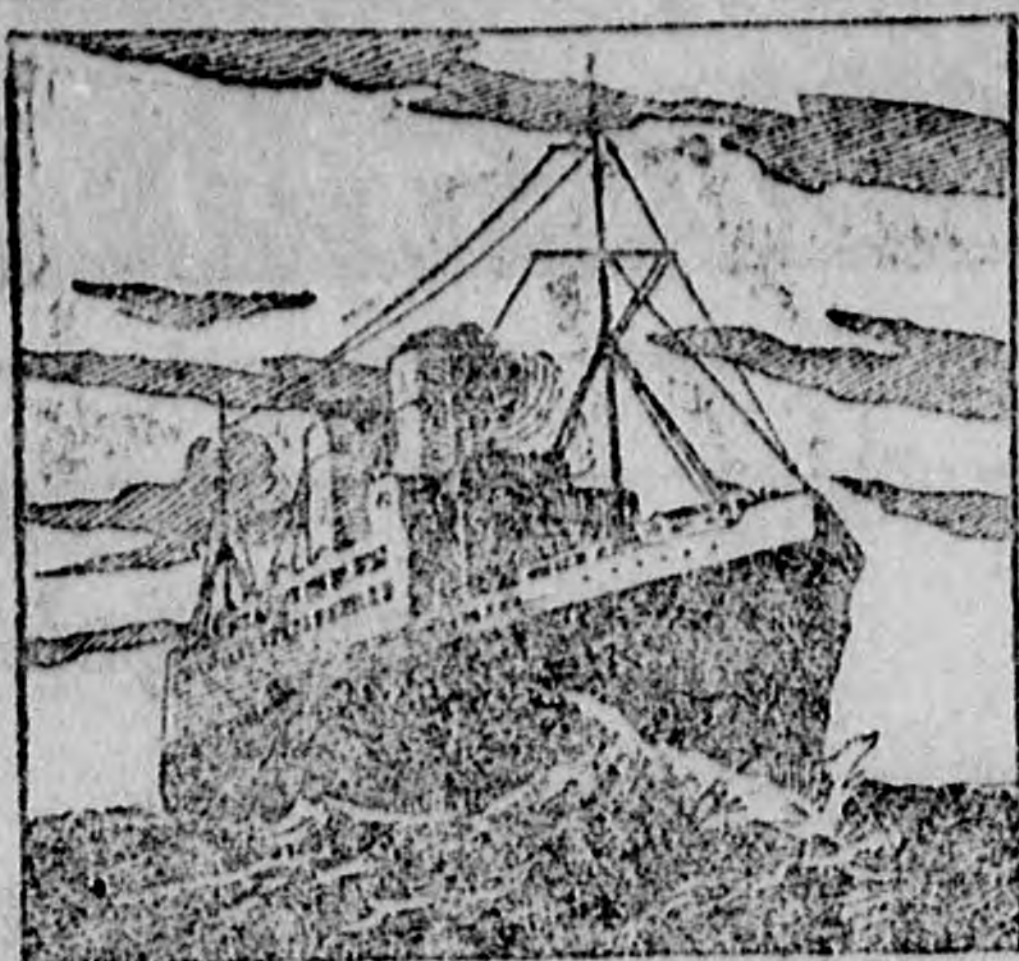
INDUL:

Staribečejről 4, 6, 10, 12, 17 órakor

INDUL:

Novibečejről 4, 8, 11, 13, 18 órakor

Uj és használt **ZSÁKOK, PONYVÁK** továbbá **ZSINEGEK** legolcsóbban kaphatók
SCHOSSBERGER & HERED, NOVISAD, FUTOSKI PUT 13 ■ Táviratcim: Hessian
Telefon: 531 — 932

Royal Mail Line

Angol Királysági Posta- és Távközlési Vonal

Rendszeres személy- és áruforgalom

Hamburg—Cherbourg—Southampton-ból
Newyorkba és Kanadába Cherbourg—
Liverpool—Southampton-ból Délamerikába

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires
Sanpaulo III. osztályú fülkék 2 és 4 ágygal
KÉNYELEM GYORSASÁG BIZTONSÁG

Levelezés minden nyelven

JUGOSZLÁVIAI VEZÉRKÉPVISELET:

Zagreb, trg I. Sz. 17.

Alképviselet: Beograd: Karagjorgjeva ul. 91.
Ljubljana: Kolodvorska 26. — Vel. Bečkerek:
Kralja Aleksandra 4. Sürgöncim: „Roymailpac“
Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére: Srpska
Prometna Banka Sarajevo és Gruzban. Sürgöncim:
„Prometna Banka“ 3145

Eladó urasági birtok Csehszlovákiában (Bars megye)

540 kishold (1200 □-öl) elsőrendű szántó, szép, régi
kastély, park, gyümölcsös, nagy major, négy szobás
inézó lakás, gazdasági épületek. Jelenleg cukorrépa,
here és sörépa terem rajta. — Vasúti állomástól
két és fél kilométernyire van.

Ára kisholdankint 3100 cseh korona.
Felvilágosítást ad a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

I.-a MESZET

SZALLIT

SJEDINJENE KREČANE D. D.
EGYESÜLT MÉSZMŰVEK R. T.
ZAGREB, VLAŠKA ULICA 40. SZÁM
TELEFON 69 és 21-30.

novi-marofi és očurái modern berendezésű
mészműveiből. Trágyameszet poralakban.
Havi teljesítmény cca 150 vagon. 4239

TISZTA FORRÁSVIZBŐL KÉSZÜLT BACILLUSMENTES

MŰJÉG

bármilyen mennyiségben
hához szállítva kapható.

Hamburger Jéggyár

Telefon 566. Subotica Telefon 566.

Különlegességek

Üvegkészletekben és porcellán-cbédőkészletekben
Porcellán Kőedény Táblaüveg
Befőttes üveg

Szállítja jutányos árban:

Benó József üvegkereskedő
Vel.-Bečkerek (nagy hid mellett)

SIDRO D. D.

ZATRGOVINU ŽELJEZOM
ZAGREB

VLAŠKA UL. 40 TEL. 69 és 21-30

RUDVAS
FEKETE BADOG, ZINKELT és ZINKBADOG
ZOMÁNCEDÉNY
DRÓTSZEGEK

MINDEN NAGY MENNYISÉGBEN, ELŐNYÖS ÁRAK
MELLETT RAKTÁRON

ÉPÍTÉSI ANYAG OSZTÁLY

VASGERENDÁK
BETONVAS
CEMENT, KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ, TÉGLA, CSERÉP
TOVÁBBÁ MINDENMŰ ÉPÍTÉSI ANYAG

Jól bevezetett zagrebi bor- és pálinkanagykereskedés keres

üzletnagyobbitáshoz tökeerős társat 500.000 dinár
készpénzzel, áruval vagy hosszú lejáratú hitellel.
Személyes részvétel nem feltétel, Zagrebba való
költözés esetére nagy lakás kedvező feltételek
mellett átadható. — Komoly érdeklődők irjanak
„KAPITAL I-352“ jelige alatt az Interreklam d. d.-
hez Zagreb, Palmotičeva ulica 18. szám. 4238

Radió-hír! Ujdonság!

Tosca Royal Kreme

Tégelye elsőrendű toalette szappanból készítve.
Kitünő arcápoló, kézápoló és beretváló krém!
Kétszeres használat!

A krém elfogyasztása után a tégely mint szappan
használható.

Elektro-Kemijska Tvornica

kir. udvari szállító, Ke-

Vezérképviselet és lerakat az
Réh Mátyás Subotica, Zmaj J

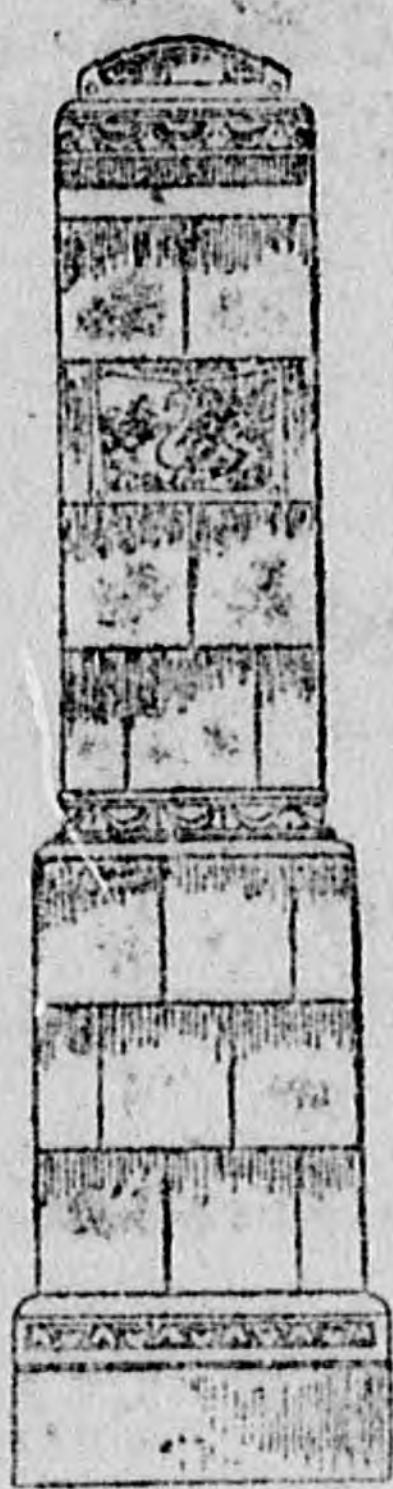
SELCE TENC

2,8 km-re Cirkvenicánál
Kellemes, nyugodt és olcsó tengerfürdő
Napi ellátás a Hotel Zrinskiben

80-90 dinár

Felvilágosítással szolgál

TOSKOV PÉTER tulajdonos.

„PILOT“

építőanyag ipari részvénytársaság

Iroda: ZAGREB

Marovska ulica 24. sz.

Cserép- és samottkályha gyár:
Na Kanalu 12. — Telefon 2-50.

Kályhák
takaréktűzhelyek
csempék
kürtők
faburkolatok
padlólemezek

nagy választékban

Prima téli szalámi vágásra telje-
sen érett, állandóan raktáron.

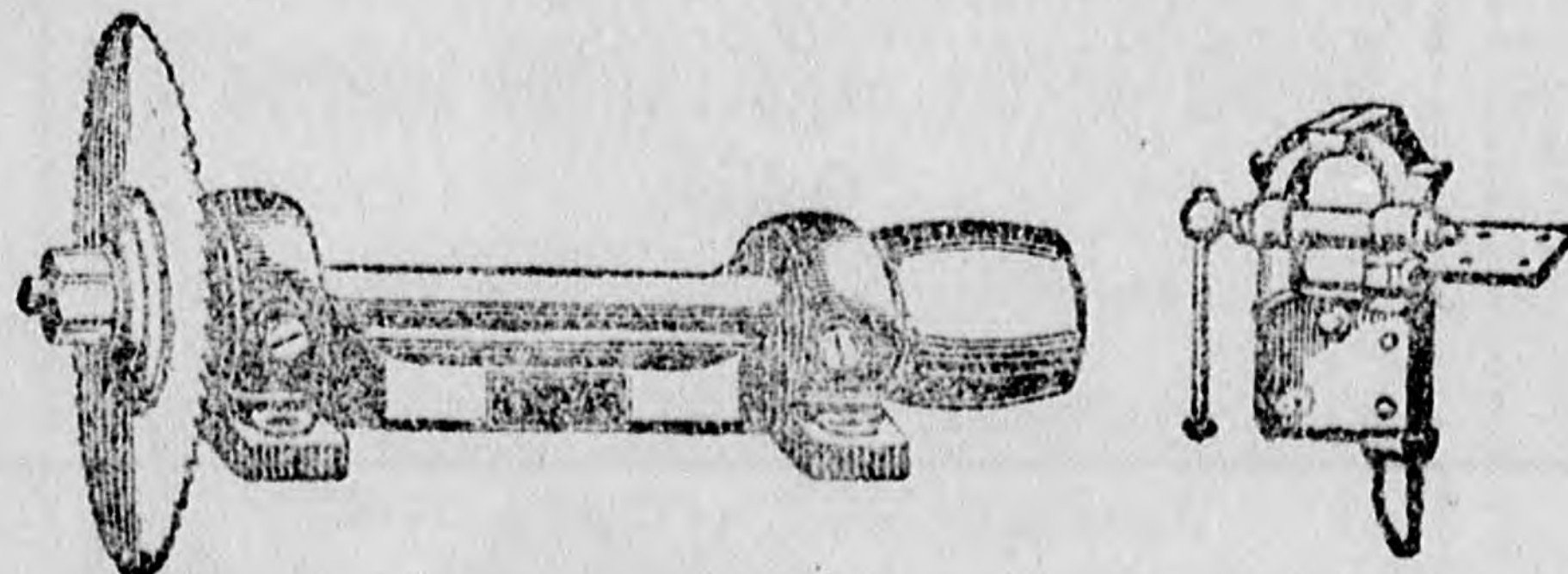
Lichtschein Márton és Társai, Novisad

Központ: Kr. Aleksandra u. 17
Telefon 128

Sürgöncim:
Lichtschein, Novisad

Fiókküzet: Futoški put 6
Telefon 296

Malmászati gépek — Szer-
számok és szerszámgépek
Emelők és daruk — Műszaki
cikkek az összes iparvállal-
atok részére

Mindenfajta szivattyúk és
csövek — Csatornázási
és fürdőberendezési tárgyak
Tőzoltósági fecskendők és
felszerelési kellékek

Kirchner & Co. A.-G. Leipzig

gőzfűrés és fagegmunkáló gépek
képviselete és lerakata

3514 Szívógáz-, benzin- és gőzmagánjáró, valamint egyéb cséplőkészletek és az összes mezőgazdasági gépek

HOFNER-SCHRANTZ és CLAYTON-SHUTTLEWORTH R. T.

BUDAPEST — vezérképviselete és lerakata

Téglagyárak

részére

Schuber-papir

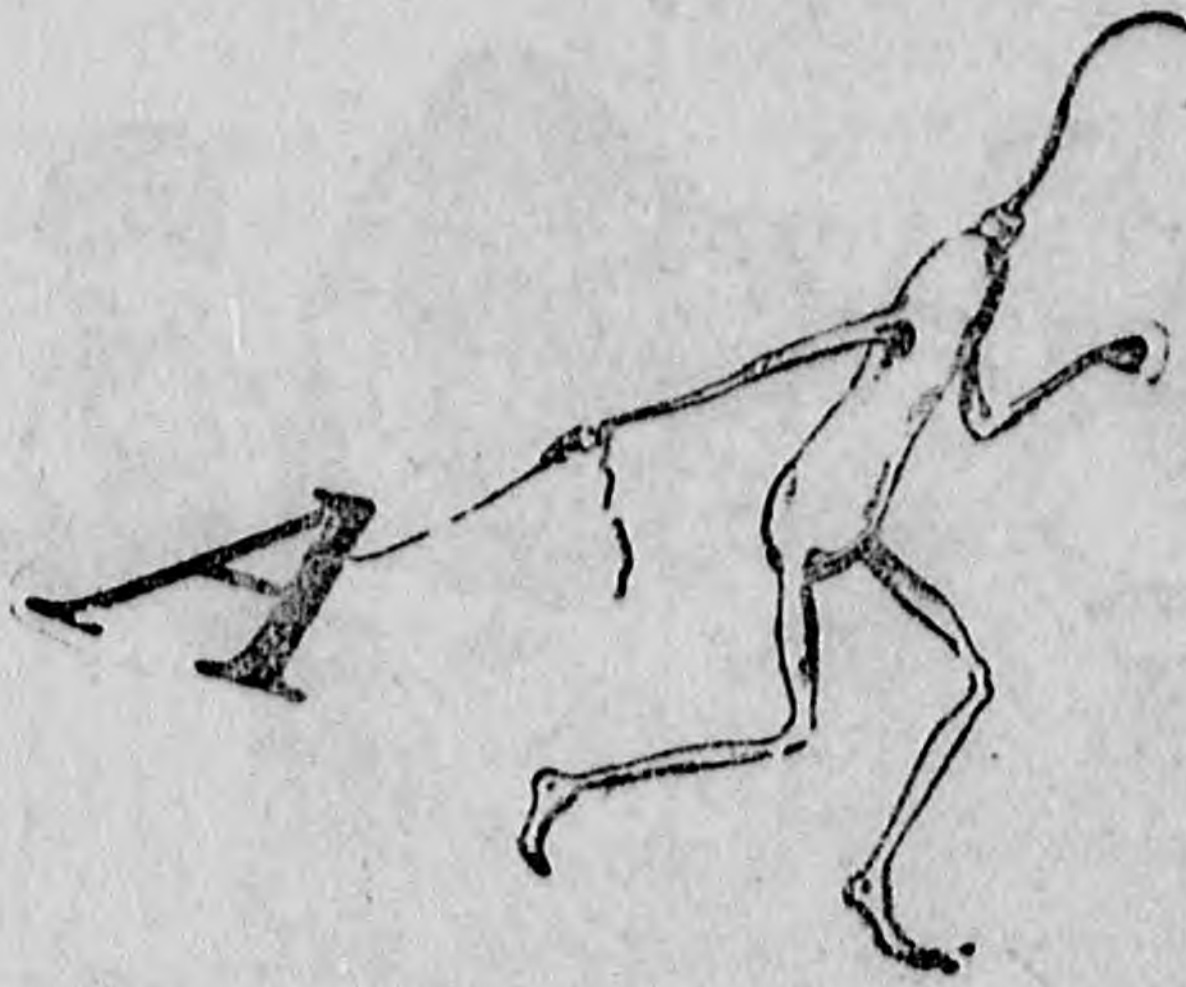
vékony de erős minőségben
kétféle kivitelben kapható

LÉVAI LAJOS

papírnagykereskedésben STARIBEČEJ.

4295

Rejtvény.

A múlt vasárnapi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtés.

„Hatásos védelem“

Helyesen megfejtették 34-en. Könyvjutalmat nyertek: Mesterházi Mari-ka Ap. tin, Kovács Sándor Senta, Sarčević Isvan Subotica, Hegedüs Sándor Novisad, Koós Inre V.-Bečkerek, Kolesarović Istvan Subotica.

felvevő készülékek és alkatrészei, kristály detektorok, ket-tős hallgatók, hangos beszélők, hangrősítők, Vaakum-cső-vek, kondensátorok, külső és belső Antennák, Akkumula-torok, Anód-elemek, huzalok, szigetelő anyagok kaphatók. Mindennemű erő- és gyengeáramu szerelési anya-gok, varrógépek, kerékpárok, „Mercedes“ írógépek. Osers és Bauer motorok képviselője.

RÓNA ELEKTRICARNÁL PANČEVO.

Weitzenfeld és Társa

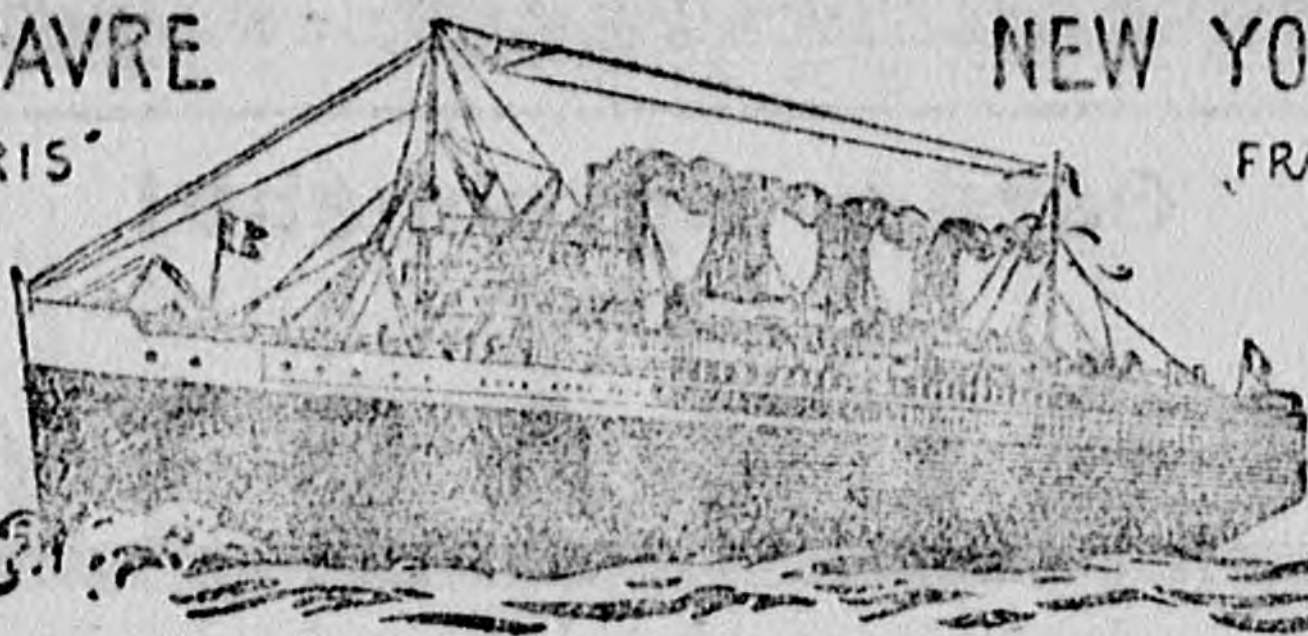
Telefon 190. Subotica Alapítva 1902

AMERIKAI

REVEROTÓ MANILLA

legjutányosabb beszerzési forrása. Gabonás-, lisztes-, gyapju-, komló- és szalmazsákok, vizmentes- és rostáló-ponyvák. Mindennemű kender- és len-zsinegek, kötélárak. Kárpitos cikkek, szőnyegek és lópokrócok.

HAVRE NEW YORK.
PARIS FRANCE

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Gyors- és postahajók

utasok továbbítására Amerikába. Fel- illogosításért és hajójegyért ford. ljon az SHS. királyságbe i vezérképviselethez :

ZAGREB

Mihanovičeva ulica 4.

BEOGRAD BITOLJ LJUBLJANA
Karagjorgjeva 101. Kolodvorska ul. 41.

Vezérképviselet :

LA VENSKA BANKA D. D. ZAGREB

Sürgönyeim: TRANSAT.

Wachtler Mihály

modern lakatos- és gépjavitó műhelye
Subotica Zrinjski trg 11

Minden szakmabeli munkát ocsón és pontosan készítek.

Legmodernebb kaszát nyit és javít, összes me-zőgazdasági gép- és mo-torjavítást, valamint kutak javítását vállalja és he-ggeszt.

4283

Szücs üzletem-mühe-lyem megnagyobbítá-sához, illetve áru le-raktározás céljából na-gyobb összeggel ren-delkező finanszírozó társat keresek oly bácskai városban, ahol még ebben a szakmá-ban nagyobb szabásu üzlet nincsen. Bőveb-bet „Jó befektetés“ jelíggel a kiadóban

4283

Kovács

aki a patkolást is érti, állandó munkára keresetlik

Lederer Leó cégnél Sombor

422

Használt, de üzemképes jó állapotban levő

cementlap-sajtó
lépcsőformák
csőformák
kővágófűrész

egy 6-10 HP benzin v. szivógázmotor megvételre kerestetnek.

Ajánlatokat „Cement“ jelíggé a kiadóhivatal továbbít.

4130

HAMBURG és SISIĆ

BÖRÖNDÖS, SOMBOR

Mintakollekciókat ren-de-lésre szállít engrosban.

Mucsy és Társai

Paja Kujundžića ulica 34

ajánl. kitűnő fehér asztali bort,

Illerent 7 Din.

valamint prima málna-sző. pöt minden mennyi-ségben, mérsékelt áron

4278

Cipő-

különlegességek mérték után legolcsóbban kaphatók

Markotnál Novisad,

Miletičeva (Kenyér) u. 15

4275

RATOL

új, biztos szer a patkányok, házi és mezei egerek ellen, ké-szíti a Deterinarija chem. d. d. Ratol-osztálya Zagreb, Bienenka 21. II. em. Leszállított áruk. Egy adag ára a pénz e özetes be-küldése mellett, portó és cso-m. galással D 22— vagy után-vétel D 23— Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

4076

Toslicei Retortia Faszén

Bácskai vezérképviselet :

Ludwig Hubert Novisad

Željeznička ulica 19

3697

FIÁKKEGUMMIK

fehér és szürke színben

AUTÓGUMMIK

személy- és teherautókhoz leszállított áron kaphatók

KEMÉNY GYULÁNÁL SUBOTIGA

TELEFON : 29. 2240

„Gyors- és postahajók“

6 HP „KEMNA“ 13 léghörös, teljesen új,
8 HP „LANZ“ 12 léghörös, gyárilag javított,
8 HP „BADENIA“
12 léghörös, gyárilag javított

Gőzcséplőkészletek:

8 HP Hofherr-Schranz gyártmányu,
10 léghörös gőzlokomobil
54" hozzátartozó cséplőgéppel
1919. évből, teljesen új karba helyezve

olcsón eladó!

Azonnal szállítható!

Fehér Miklós Gépgyár R. T.
Budapest, V., Váci-ut 80

A ROSSZ ÜZLETMENET

jóra fordul, ha szeszest itatál

7240

KOHN IGNÁC

bort- és szeszaru nagykereskedő cégnél — VELIKI-BEČKEREKEN — szerzi be. A cég saját főzde felett rendelkezik. — Cnagac, törköli, szilvium és barac-pálinka minden versenyen felül állanak. Saját rum- és likörgyártás, Vörös- és fehérborok hordóban és palackokban. Az árak a legszo idab-ban vannak kalkulálva. Telefonszám : 91.

Gépolajok, Hengerolajok, Autó-olaj, Tavottezsir

üzemek és viszonteladók részére

Kemény Arnold cégnél

Vel.-Kikinda Telefon: 93

I-a MÉSZ I-a RETORTAFASZÉN

azonnali szállításra

FRIEDMANN & STERK

ZAGREB, Meduličeva 17. SUBOTICA, Aleksandrova 7. VRŠAC, Jevrojska 12. NOVISAD, Carinska ul. 6. 4058

Csépléshez I-a bükk Tüzifa

naponként kapható a pályaudvaron.

Megrendeléseket bármely állomásra, azonnali szállítá-sra e fogadunk. — Aprított fa települőkön minden mennyiségben kapható.

Vujkovics J. és Társa, Subotica

Telefon 669

ÉBER ÉS ERŐSÍTŐ MŰBUTOR ASZTALOSOK ÉS LAKBERENDEZÉSI VÁLLALATA

SUBOTICA IV. SUDAREVIČEVA-U. 4. HARAMBASICEVA 15.

ELADÓ FÖLD VETÉSSEL

Novi-Bečej határában, a községtől 10 km.-nyire kövezett országút mentén 122 hold föld, ebből 100 hold prima vetéssel és 22 hold legelő, tanyával, állatállománnyal és gazdasági felszereléssel jutányos áron és kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó.

Érdeklődni lehet: Krausz Samunál N.-Bečej
Telefonszám 28. 4208

Agilis fakereskedő

32 éves, izr., nős, gyermektelen, önálló munkaerő és szervező, mérlegképes könyvvezető, magyar és német levelező, hosszú detailüzleti gyakorlattal

állást keres, vagy betársulna régebbi üzletbe, melynek vezetését magára vállalja. Ajánlatok „Fakereskedő” jelígre a kiadóba kéretnek 3894

Rejtett kép.

Hol az orvos?

Aki a fenti rejtett képen az orvost megtalálja, vágja ki a képet s június 13-ig egy levelezőlapra ragasztva küldje be a kiadóhivatalba. A megtalálók között egy divatjumpert sorsolunk ki Beck Jenő suboticiai kötöttáru üzletéből.

A múlt vasárnapi számunkban közölt rejtett képen a rókat megtaálták 1022-en. A jumpert sorsolás után Nikola Nemes-Neusiedler, Murska-Sobota nyerte meg. Beck Jenő kötöttáru üzeme Subotica, Pašičeva ul. a gőzfürdő mellett.

Itt az alkalom! Mindenki fényképezhet!

Komplett fényképező gépek optikával, zárral, keresővel és kazettával ellátva csupán

4 x 6.5	6 x 9	9 x 12
60°—	80°—	120°—

Dinár.

Nem játék! Kötelezettség nélkül megtekinthető az ujbérszi „Foto Industria” elárúsító helyein:

Subotica: Landauer Droq. Beograd: Antuniević Droq. Novisad: Polit sportüzlet

Az összes szakfényképészeti cikkek versenyen kívüli olcsó árakban kaphatók

ViszonteladóknaK főüzletől árengedmény!

KOMLÓ-, SZALMA-,
TOLL és GYAPJU-

ZSÁK

LEGOLCSÓBBAN

Schossberger és Hered cégnél
Novisad, Futoški put 13.

Telefon: 531.

Távírat: Hessian

3586

Gazdák figyelmébe!

16 és 18% ásv.

MÜTRÁGYA

legjutányosabban beszerezhető

GOMBOS IMRE, SOMBOR

„DANICA D.D.” vezérképviselőjénél — Telefon 186
4292

Dzsávic, Hódi
templom-festők

művészi kivitelben elvállal szobafestést, mázolást, műerezést.
Tanonc felvétetik. Cim: Subotica gimnáziuma, Vel. Bečkerek Roknics foto-áralon.

6310

Grifatong Péter

Állandóan tart nagyban

Üveg-
árukat

villamoso

szébb luxus.

és lakodalmi ajándék

Ugyanott képfestészek és ablak-
üvegezések pontosan eszközöltetnek

VARDAR

BIZTOSÍTÓ R. T. VOJVODINAI

FIÓKIGAZGATÓSÁGA SUBOTICA

TELEFONSZÁM 2-82. SOKOLSKA UL. 7.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával. 2783

BLAU és LUKÁCS

ELEKTROTECHNIKAI GYÁR

BUDAPEST

Vojvodinai vezérképviselőlet és gyári főlerakat

„VOLTA” műszaki és villamossági r. t.
Veliki-Bečkerek.

LEGNAGYOBB KÉNYELEM AZ AMERIKAI UTAZÁSNA!

Abban a pillanatban, amikor az Amerikai Államok hajóinak egyikére lép, úgy érzi magát, mintha otthon volna.

A legkényelmesebb berendezés a harmadik osztályban is, a kabinok 2-4-6 ágyasak, kifogástalanul tiszták és jól szellőzöttek. Kétféle és legkülönbözőbb étel, a fedélzeten nagy tánc, torna- és pihenő-termek. Zene. Az Amerikai Államok hajói a legkellő-mesőbbek. Kérjésmegyen illusztrált prospektusokat és hajóindulási rendet. 1922

UNITED STATES LINES

Beograd, Pabla Beogradske Zadruga, Preko Hotel Bristol; Zagreb, Srednja Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga, Mihonovića ulica, Prekoputa Kriodvora; Ljubljana, Brodarstvo Zjedinih Amerikih Drav, Dunajska cesta št. 23; Sarajvo, Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Aleksandrova ulica št. 52; Susak, Banka za Pomorstvo.

KALAP- és SAPKA-
különlegességek
legolcsóbb beszerzési
forrása

Állandó raktár VALÓDI BORSALINO-kalapokban!

WEISZ HENRIK SUBOTICA, JELAŠIĆEVA UL. 5
3901 Kiskápolna mellett

Prima, valódi

zaječari málnaszörp

nagyban kapható

ECKSTEIN SIMON

pálinkaszűző, likőr-, rum- és cognacgyár,
bornagykereskedő cégnél NOVIŠAD. 4021

FÜZŐKÜLÖNLEGESSÉGEK

Haskótök, melltartók eredeti francia és angol modellek után készülnek

DIMITRIJEVIC JULISKA

fűzőtermékben, Scotus Viatora ulica 10.

Tisztítás és rozsa fűzők újjáalakítása a legpontosabban eszközöltetik.

CSÉPLŐGARNITURÁK

HEINRICH LANZ MANNHEIM GYÁTMÁNYU

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON

„FERRUM”, BEOGRAD

SKOPLJANSKA 18 4273 TAVALYI ÁRAK!

Vadászat és Sport

speciális szaküzlet

Óriási választék vadászfegyverek, vadászlőszerék és vadászfelszerelési cikkekben. — Vadászfegyverek raktáron minden gyártmányban és minden kaliberben.

Az ország legolcsóbb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Nagyban! Árjegyzék ingyen! Kicsinyben!

Nagy raktár:

Football-

Tennis- és

Atletikai

felszerelési cikkekben.

Angol és német football-labdák és cipők — Eredeti angol Slazengers Doherty és Pattersen-rakettek Tűzijátékok! Halászlati felszerelések!

V. Bata Sin, Subotica

CHOKOLAT

RUFF

SUBOTICA

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma

Abbaziában

Erősítő — edző — hízaló — diátkurák

Rythmikus szabadlevegő, gyógytorna.

Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül is felvétetnek. 4204

226

WEISZ JENŐ
kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 188.

AJÁNlja

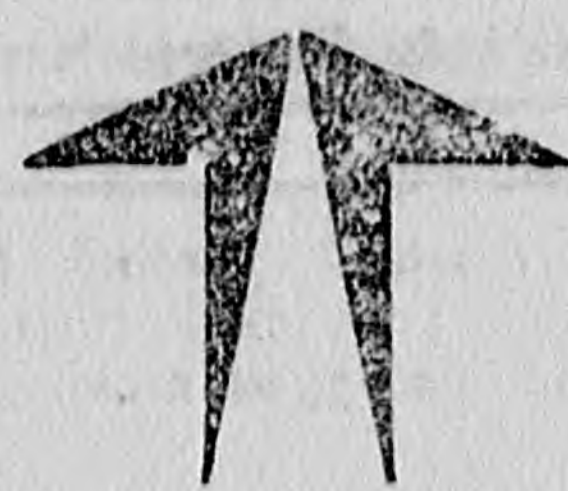
KITÜNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KÍVÜLI KEFE, ECSET, SEPRŐ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

LOKER VILMOS NOVISAD

ELEKTROTECHNIKAI

VÁLLALAT

Alapítva 1902 évben
Telefonszám 229.

Vezérképviselet és gyári raktára a bratislavai (pozsonyi) Kábelgyár rt.-nak.

Nagy raktár az összes vezetékanyagokban, szigetelőcsövekben, csupasz vörösrézvezetékben, szerelési anyagokban, motorok, dynamók, ventilátorok, árammérők és mérőeszközök.

Nagyban és kicsinyben!

Villamosvilágítási és erőátviteli berendezések, ugyisintén csengő, házi telefon és villámhárító berendezések jótállás mellett.

Díjtalan ajánlatok!

Egyedüli optikai szaküzlet, Zeiss-punktal üvegek egyedúrítása. Szemüvegek szakszertü elkészítése. 3412

OLCSÓ KIÁRUSÍTÁS DEUTSCH SIMON

DIVATÁRUHÁZA SUBOTICA

JELAŠIĆEVA ULICA 3. SZÁM. KISKÁPOLNA MELLETT.

Áruraktáram kibővítése és üzletem átrendezése miatt raktáromon levő összes kötött, szövött, rövidáru, uri és női divatcikkeimet, különösen férfi és női harisnyák, férfi ingek, nyakkendők, nyári gyermektrikók, fonott borszandálók mélyen leszállított áron lesznek kiárusítva. Felhívom az igen tisztelt vásárló közönség figyelmét, hogy saját érdekében győződjék meg olcsó áramról. Fonott borszandálók minden számban megérkeztek.

Gyártmányaink:

Asphalt és kátrányfedőlemez, asphalt szigetelőlemez, kőszénkátrány, fa cement, karbolineum, kőszénkátrányszurok fedőlak, bitumen, asphalt mastix stb.

Műszaki osztályunk elvállalja és készíti: Asphaltjárda, kocsiút és belső helyiség burkolását tiszta, természetes asphalttal. Vizmentes fedések.

elszigetelések asphalttal és asphalt elszigetelő lemezzel. Tetőedést kátránylemezzel tiszta, természetes bitumenből készült szagtalan asphalt fedőlemezzel. Nedves falak száraztételét. Talajviz elszigetelését saját rendszerünk szerint. Óreg tetőjavítás és kátrányozást. Facementtetőt több évi jótállás mellett.

Sürgőnycim: GROZIT. Telefonszám: 27-20

Gyártja: Beogradi Asphalt és Kátrány Vegyifütemékek Gyára, Beograd Utk. Karađićeva 6
Subotical képviselő: SCHWEIGER I DRUG.

Eladó

szabad kézből Bezdánban a vasuti állomás mellett fekvő modern emeletes

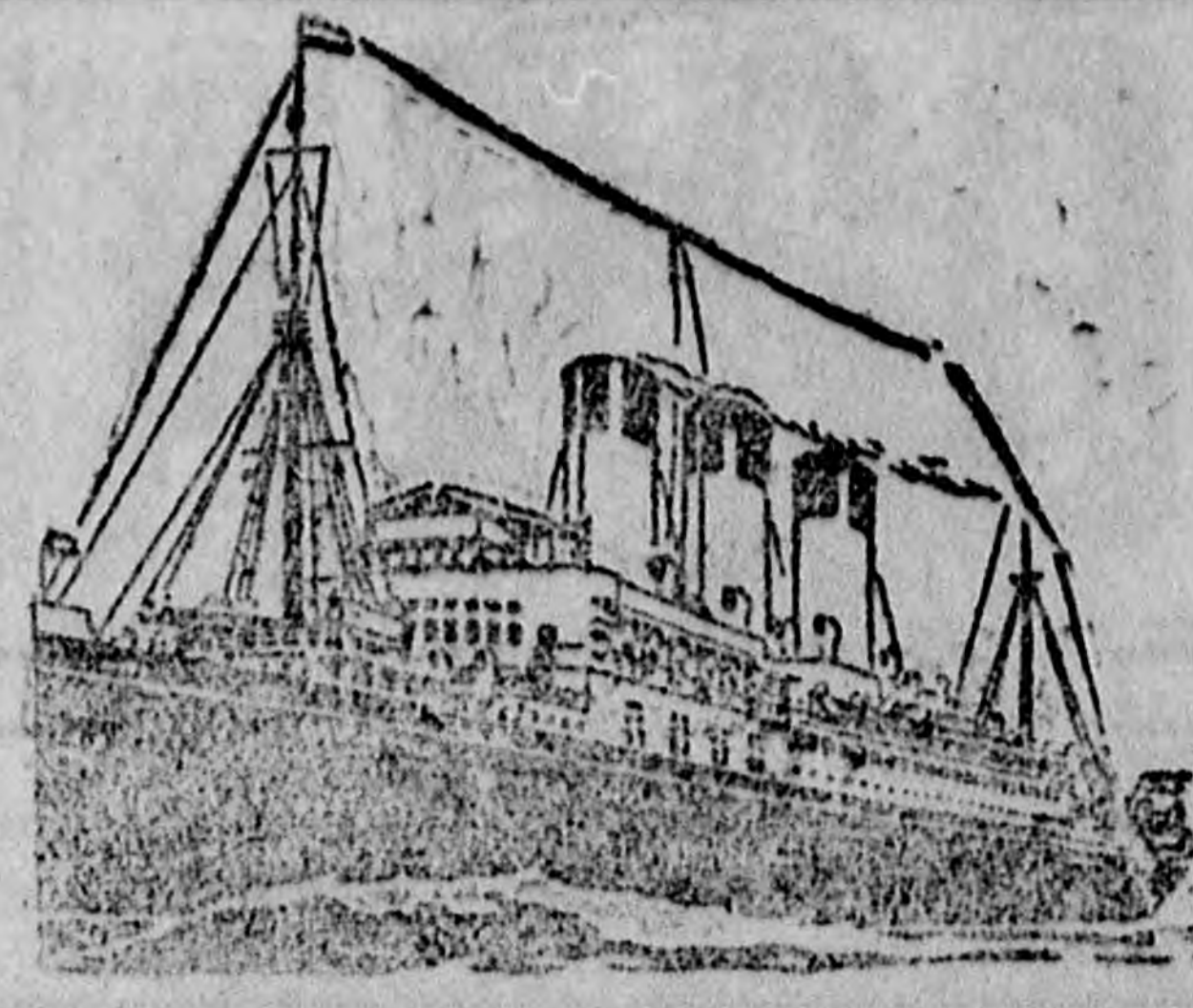
SZÁLLODA

és vendéglő teljes berendezéssel, tulajdonos betegsége miatt. Feltételek megegyeznek Dr. Róna Gyula ügyvédi irodájában Sombor és a tulajdonosnál, Müller Mihálynál, B. zdánban.

4255

Gyenge férfiak-

nek 10 dinár beküldése esetén bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányoma ismertető könyvet. — Cím „Patent 602” Cluj (Kolozsvár) 9022 Első számú postafiókbérlet.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók, I., II. és III. osztályú fizető, valamint ingyenes utasok részére. A transportok indulnak minden 9-ik napon, Argentiniába, Braziliába és Uruguayba. Felvilágosítás ingyen, magyarul, németül és szerbül.

Veliki Beškerek, Aleksandrova ul. 27
Beograd, Balkanska ul. 49
Zagreb, Šenoala ul. 30

1734

SZENTI és VIRÁG

épület- és bútorgyára, Subotica

Sudarevićeva ul. 66. Telefon 383

Legmodernebb gépekkel felszerelt helyiségekben készítenek asztalos-, lakatos- és parkettázási munkákat és teljes lakberendezéseket a legmodernebb kivitelben és az ország bármely területére jótállás mellett szállít. Tisztviselőknek részlettét zeti Kedvezményt ad.

3711

VELIKI BEŠKEREKI MALOMÉPÍTŐ R. T.

(A. D. za PODIZANJE MLINOVA)

TELEFON: 264 ALAPÍTOTT 1921-ben Távirat: „Mühlenbau“

Elvállalunk új malomépítéseket, teljes és részleges átalakításokat legjobban bevált rendszerünk alapján.

HENGEREK CSISZOLÁSA és ROVÁTKOLÁSA

Gépgyár mindennemű malomgépeket, azok részeit és minden szükséges berendezési tárgyakat, legrövidebb szállítási határidőre és legkedvezőbb feltételek mellett való előállítására.

Állandóan raktáron mindennemű MALOMGÉPEK, GANZ-HENGERSZÉKEK, budai „METEOR“ MALOMKÖVEK, KONKOLYOZÓ HENGEREK (TRIEURÖK) Fennállásunk óta berendeztünk 30-nál több helyi kereskedelmi és vámmalmot (napi fél vagonról 12 vagonig terjedő teljesítőképességgel), mely munkáink a legszebb eredményeket igazolják Ganz hengersizékek egyedüli bizományi lerakata Bánátban, Vezérképviseletünk Novisadon, Gruber Ferenc mérnök Ig. Novisad, Jovana Subotića ul. 9 Kívánságra árjegyzékkel, referenciákkal, tervezetekkel és mérnökiküldéssel szolgálunk

JAVÍTÁSOK

Mindennemű villanygépek, transformátorok és felszerelések javítása kezesség mellett, elsőrendű szakérők vezetése mellett

modernül berendezett gyárunkban!

JUGOSL. SIEMENS D. D. ZAGREB

Iroda: Draškovićeve 23

Telefon: 8-84, 25-82

Küldemények címzendők:

ZAGREB—SAVA

Iparvágány.

A Jugoslavenska Nafta D. D. Zagreb

társasvállalata a „Mineralóiraffinerie A. G. Fiume“ a Petroleumraffinerie „PHOTOGEN“ Brassó és a Spodka Akciija „NAFTA“ Lemberg összes ásványolajtermékei, mint

benzin, petroleum, gázolaj, gépolaj, cilindrolaj és vulkánolajok, paraffin, asphalt, tovottazsir stb.

legolcsóbban beszerezhető

HEUDUSCHKA & HERMANN

vezérképviseletnél SUBOTICA Telefonszám 7-69.

Veszünk minden mennyiségben üres használt olajos keményfa hordókat.

„GREINITZ“

VASIPAR és KERESKEDELMI R. T. NOVISAD

Vasgerenda, Betonvas, Rud, Abroncs és Idomvasak, Sodrony és Sodronyszög, „Winter“-féle Tengelyek, Kapa, Ásó, Lapát, Villa és Kasza, Gyaluáru, Csavaráru, Épület- és Eutorvasalások, Iparvágány, Sinek 65/90. szám.

Valamint mindenféle vasáru.

VULKAN

Industrija slanikov in klobukov
Subotica, Štrosmajerova ulica 20. (Halpiac).

Gyárt mindennemű női szalma- és nemezkalapokat nagyban és kicsinyben.

Tavaszi szezonra rendeléseket már most elfogadok.

9676

A legjobb, legértelmesebb, legolcsóbb magyarnyelvű méhészeti szablap a Stari-Bečejuen megjelenő

„Vajdasági Méhészeti Lapok“

Tartalma, főleg népszerű mellékletei, mindenkit érdekelnek. Előfizetés az 1923. évre 60.— dinár, az 1923—1924. évekre 100.— dinár. Mutatványszám 6 dinár ellenében bérmentve.

Szükségünk van 80 fm. vasuti sinre lehetőség szerint Type „i“ 23.6 kg. a szükséges apró anyaggal új vagy használt állapotban. Ajánlatokat kérünk Braća Bohn parna ciglana Vinkovci címre.

„MINERALIJA“

AZ S. H. S. ÁLLAM LEGNAGYOBB SPECIÁLIS ÁSVÁNYVIZNAGYKERESKEDESE

Grčkoškolska u. 7 NOVISAD Görög iskola n. 7

AJÁNLJA

BUKOVAČKAI, ROGAČKAI (Rochitschi) ásványvizeket, SZERB SELTERST, BUDAI KESERŰVIZEKET, és pedig Mária és Ferenc József-keserűvizek; GISSHÜBLER, SALVATOR, KRONDORFI, BILINER, MARIENBADI Kreuzbrunn, KARLSBADI Sprudel és Müllbrunn, SELTERS Sprudel vizeket. GLEICHENBERGI 15/10, 10/10, 6/10 üvegekben; LEVICOI és GUBER vizet. KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

BÉRMÁLÁSRA és KONFIRMÁLÁSRA ékszerek, órák és ridikulók

mélyen leszállított áron kaphatók

ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL

Subotica, Rudič u. 12. (Sugár fűszeres ház)

Új vukovári arctisztító kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfolt, kelések, fakadékok, forrószárga pörbénés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.

Új vukovári bőrszépítő szappan és puder, mely az arckenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 5 dinár, puder 8 dinár. Utánzatoktól óvakodjunk! Csak Krajčović által Vukováron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.

Ze. Krajčović gyógyszerháza, Vukovar.

Faipari gépeket

legököltebb svédrendszerű billenés golyós csapágyazással, subotici raktárból versenyárban azonnal szállítok.

JELLINEK JÓZSEF
SUBOTICA, Paže Kujundžićeva ul. 4. (Uri Kaszinóval szemben)

Utazók figyelmébe

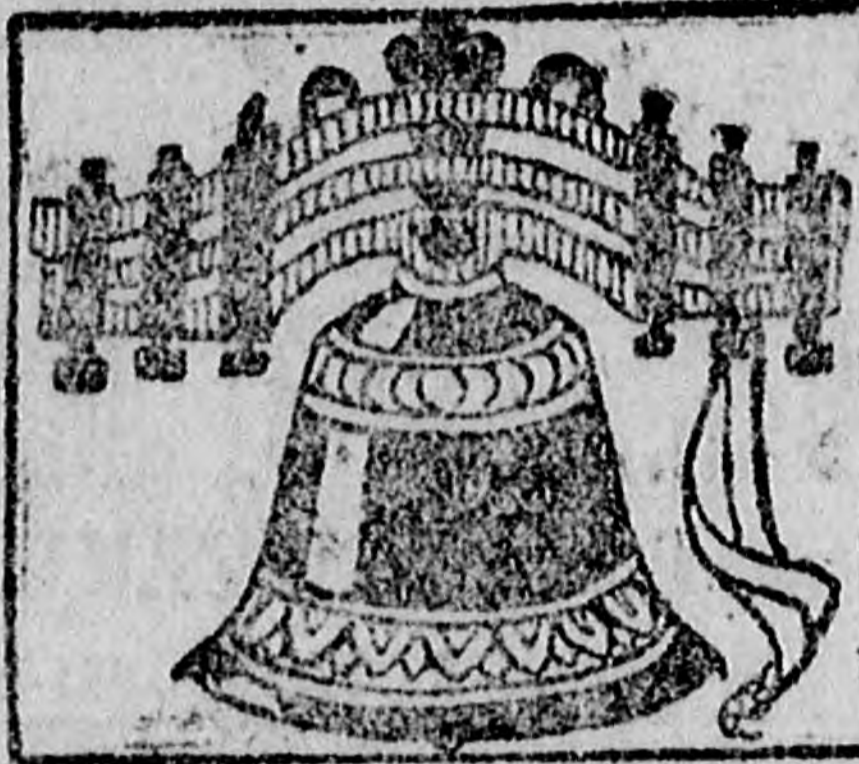
Srp. Itebejuen HORVÁTH GÁBOR vendéglőjében JÓ HÁZIKOSZT és TISZTA SZOBA kapható.
4040

Borbélyok figyelmébe!

Ondolástés fésülést szakemberien és gyorsan kitartók Kummerkramer nőifodrász, Sombor. 2984

UJ! FRANCIA SZABÁSZ

UJ!
SZABÓMUNKÁSOK TERMELEŐ SZÖVETKEZETÉBEN
Subotica Jelašićeva u. 9.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

**»HARANG«
mosószappan a legjobb!**

Gyártja:

Első Novisadi Szappangyár

MALOMGÉPEK

GANZ HENGERSZÉKEK
MALOMKÖVEK
TRIEURÓK
SERLECEK
HEVEDEREK

Svájci szitaselyem

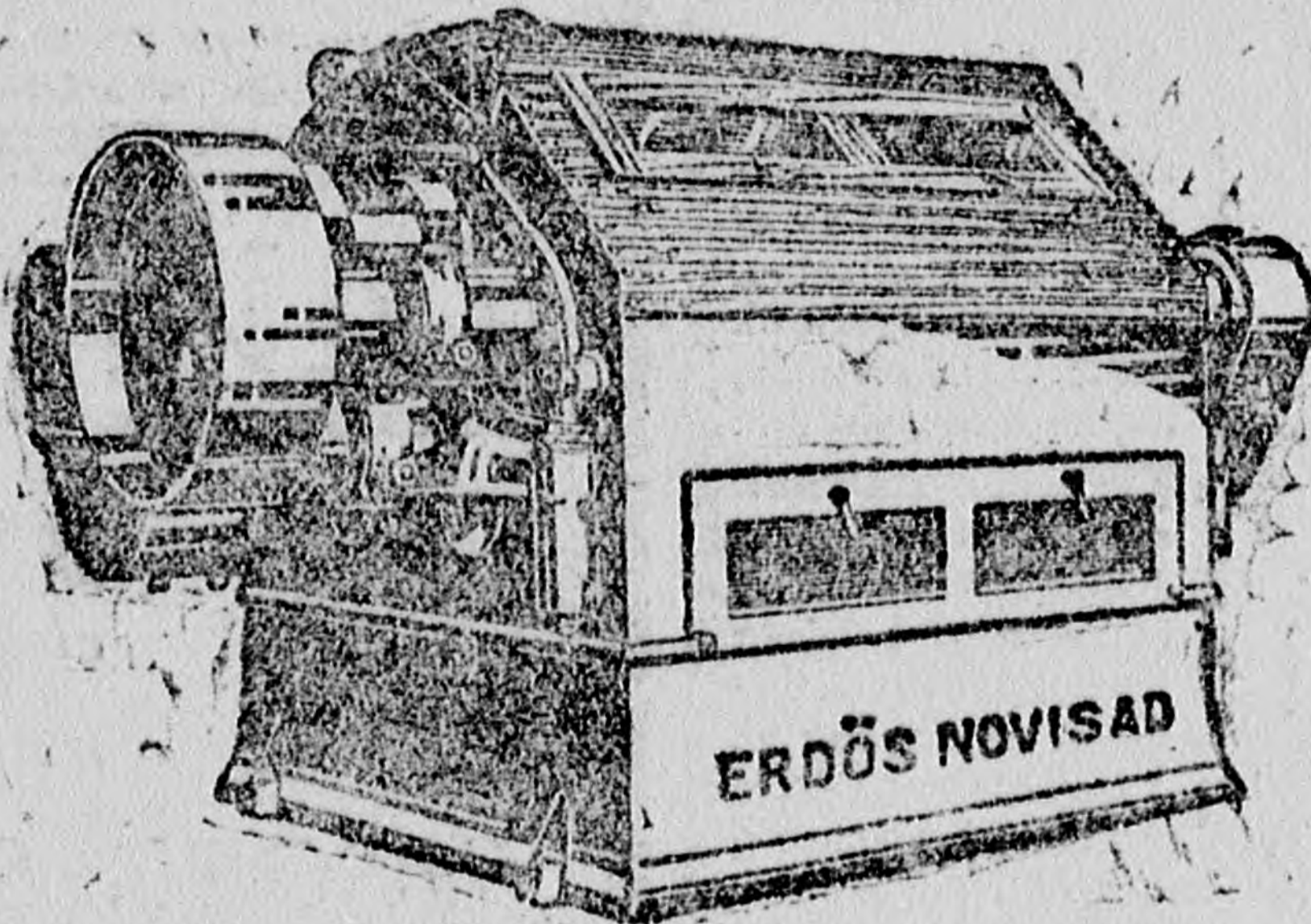
Szivattyuk Mezőgazdasági gépek

„Mannesmann“- Művek lerakata gáz-, kazán- és furócsövekben

SZERSZÁMGÉPEK

ESZTERGAPADOK
SCHAPING
FURÓGÉPEK
FAMEGMUNKÁLÓK
KÉZISZERSZÁMOK

Szivógáz- és benzín motorok

MINDENMÉÜ TECHNIKAI CIKKEK IPARI ÜZEMEKHEZ

Erdős Henrik és Társa

Telefonszám: 335. NOVISAD Temerinska ulica 8.

Asztalosok figyelmébe!

INTERSIA

képek és butormintalapok nagy választékban kaphatók

HEUMANN MÓR

ipari könyvkereskedésben Subotica Jelašićeva ulica 1.

Teudloff-Konzern

Jugoslavenski d. d. za promet arm. i strojeva
sisajka i strojeva
Zagreb Zrinjevac 1/IV.

Tüzi-, házi-, bor-, Janeke centrifugális szivattyúk, szivógáz-generátorok, szerelvények.

ZONGORÁK

pianinók dus választékban gyári áron, hangszerek és alkatrészei nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók PRÁGAINÁL VEL-KIKINDÁN.

Eladó

ez évben gyárilag átalakított 8-as Máv. cseplőgarátúra golyóscsapágyal, gyári elevátorral és teljes felszereléssel. — Egy 1500 kg.-os százados marhaméreg vas, kor által, teljesen in állapothban. Kapható: Földvár és Bergel cégnél, Sombor.

ELISMERTEN LEGJOBB PATKÁNYIRTÓ A

ZETA FOSZFORPASZTA

A patkányokat teljesen kiirtja. — Próbahüldemény 20 dinár ellenében.

ZETA D. D. SOMBOR

